

Náš tednik

Krpol

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

Damske kopalne obleke
in moške kopalne hlače
poceni in dobro pri
Grüner
Celovec — Klagenfurt, Burggasse

5. leto / številka 24

V Celovcu, dne 11. junija 1953

Cena 1 šilling

Velik dogodek

Gotovo je upravičeno in umestno, da tu-
di „Náš tednik“ z vsem poudarkom regi-
strira kot veliki dogodek tega tedna, da
obhaja naša škofija desetletnico slovesne
posvetitve Srcu Zveličarja in Kralja sveta.
Saj je ta dogodek brezdvomno eden naj-
pomembnejših, kar jih beleži letošnja „ko-
roška kronika“. Vemo sicer, da se marsika-
teremu kratkovidnežu in površnežu ravno
ta dogodek ne bo zdel vreden uvodnika v
kulturno-političnem glasilu. Je pač le pre-
večkrat tako, da se zdi človeku to, kar je
v resnici najvažnejše in največje, majhno
in malenkostno, to pa, kar je v resnici
smešno-malenkostno, se zdi bogve kako ve-
liko in važno. Le prerad naredi „iz muhe
konja“, pa tudi iz konja muho.

Kdor pa si je ohranil le še trohico prave,
žive, krščanske vere, se bo zavedel, da se
gre pri slovesnostih okoli letošnjega praz-
nika Srca Jezusovega v resnici za zadnje in
najgloblje odločitve v osebnem, družin-
skem in družabnem življenju, za odločitve,
ki jim ni primerjati nobene odločitve pri
konferencah velikih in malih, pri sejah v
občinskih hišah, v deželni in državnih
zborih ali kjerkoli drugje.

Veliki Avgustin pravi v enem svojih ne-
pozabnih govorov: „Kakor je Kristus gla-
va vseh dobrih, tako je satan glava vseh
hudobnih.“ Človeštvo se v svoji najgloblji
in najodločilnejši organizaciji deli v dvoje
velikanskih, skrivnostnih teles. Glava, po-
glavar, prvega je Kristus, poglavar drugega
je Lucifer. Prvega poživilja S v e t i D u h,
d drugega hudi duh.

Če pa ob pogledu v ta dva svetova govo-
rimo o enem telesu, o enem duhu, o
eni glavi, moremo in moramo govoriti tu-
di o enem srcu. Srce Jezusovo je „kralj
in središče vseh src“ v skrivnostnem telesu
Cerkve. Satan pa „kralj in središče“ vseh
hudobnih, sovražnih, brezbožnih src. Vsako
človeško srce se mora na tem svetu v stal-
nem „volilnem boju“ vedno spet odločiti
za včlenjenje v eno ali v drugo telo, za pod-
reditev dobremu ali hudemu duhu, za živ-
ljenje v božjem Srcu ali za hiranje in umi-
ranje v ostrēju „kneza teme“.

Ze od krsta sem, v izpolnjevanju krstne
obljube, nam je dana nad vse velika in od-
ločilna življenjska naloga, da se vedno bolj
odločno in korenito odpovedujemo hudob-
nemu duhu in srcu in se v rastoči odločno-
sti z vsem svojim bitjem in žitjem vdajamo,
posvečujemo, darujemo božjemu Duhu
in Srcu. V slovesni posvetitvi, ki jo obnav-
ljamo ob letošnjem prazniku Srca Jezuso-
vega, pride ravno smisel krstnih obljub do
posebno močnega in odločnega izraza. Obe-
nem pa pride do izraza tudi hvaležnost za
naše povzdignjenje v krvotok bogo-člove-
škega Srca, v krvno občestvo in sorodstvo z
božjim Sinom, pa tudi spoznanje, kako
strašno malo se izkazujemo vredne takega
povišanja in plemenitenja. Ker pa smo
po svoji človeški naravi družabno, „social-
no bitje“, taka posvetitev ni samo pri-
v a t n a, marveč v najvzvišenejši meri t u d i
s o c i a l n a, družinska, družabna, vse-
človeška z a d e v a. Saj nosi vsak v sebi ne
samo sebe, ampak tudi svoj rod k Bogu ali
k vragu.

Na Semmeringu ni več kontrole

Ze pred približno dvema letoma so vlade
Združenih držav, Velike Britanije in Fran-
cije sklenile, da poleg poveljnika vojaških
čet dotične države v Avstriji imenujejo še
civilnega visokega komisarja, ki je istočas-
no tudi poslanik dotične države v Avstriji.
Le sovjetski visoki komisar v Avstriji je bil
istočasno tudi še vrhovni poveljnik sovjets-
skih čet v Avstriji. Tudi so samo sovjetske
oblasti na meji med sovjetskim in ameri-
škim oziroma britanskim zasedbenim ob-
močjem pri prehodu meje še zahtevale
identitetno izkaznico, brez katere prehod
ni bil možen.

V soboto, dne 6. junija, pa je sporočil na-
mestnik političnega zastopnika Sovjetske
zveze na Dunaju, Timoščenko, zveznemu
kanclerju ing. Raabu, da bo dosedanji sov-
jetski visoki komisar v Avstriji general Svi-
ridov v bodoče samo še poveljnik sovjetskih
čet v Avstriji. Za sovjetskega visokega ko-
misarja pa je bil imenovan dosedanji di-
plomatski zastopnik Sovjetske zveze pri

vzhodnonemški vladi Ivan I. Iljičov, nje-
gov pomočnik pa bo Kudrjavzev.

V ponedeljek, dne 8. junija, je nato spo-
ročil namestnik dosedanjega visokega komi-
sarja na Dunaju general Kraskevič zvez-
nemu kanclerju ing. Raabu, da bo Sovjet-
ska zveza opustila dne 9. junija vsako kon-
trollo osebnega in tovarnega prometa na
demarkacijski črti sovjetskega zasedbene-
ga območja. V resnici so sovjetske oblasti v
torek ukinile vsako kontrolo na Semme-
ringu in na drugih prehodih v sovjetsko
območje Avstrije. Končno so sovjetske za-
sedbene oblasti tudi pristale na razne oseb-
ne premestitve notranjega ministrstva, med-
tem ko doslej nekaterih premestitev, ki jih
je odredilo notranje ministrstvo, sovjetske
zasedbene oblasti niso priznale.

Splošno smatrajo te sovjetske ukrepe kot
znak izboljšanja odnosov med Vzhodom in
Zapadom. Zato sodijo, da bodo morebiti
sovjetske oblasti ukinile v kratkem tudi pi-
semsko cenzuro v svojem zasedbenem ob-
močju.

Po volitvah v Italiji

Preteklo nedeljo in ponedeljek so bile v
Italiji volitve v poslansko zbornico in v ita-
lijanski senat. Vlada se je za te volitve do-
bro pripravila in je izdelala zakon, ki naj
bi sedanji vladi zagotovil na volitvah tako
večino, da bi mogla brez težav izvajati še
nadaljnja štiri leta svoj notranje- in zuna-
njepolitični program. V koliko se je ta na-
črt posrečil, sedaj ko to pišemo, še ni mo-
goče reči, ker še niso znani dokončni rezul-
tati volitev. Ako dobi namreč vladni blok
skupaj preko 50 odst. glasov, dobi brez na-
daljnega 65 odst. vseh poslancev v poslans-
ki zbornici. Po dosedanjih podatkih pa
ima vlada večino šele pri volitvah v senat.
Pri teh volitvah je dobila vlada 51.82 odst.,
komunisti in levi socialisti 33.53 odst. ter
razne desničarske stranke 12.67 odst. Po
teh rezultatih bi dobila vladna skupina v
senatu 125 mandatov, komunisti in levi so-

cialisti 108, monarhisti in neofašisti 25 man-
datov.

Pri volitvah v poslansko zbornico so
stranke vladnega bloka nazadovale, med
temi najbolj krščanski demokrati in desni
socialisti. To je posledica gospodarske in
socialne politike italijanske vlade v zadnjih
letih, ki je preveč popuščala pri izvajanju
zemljiške reforme in raznih gospodarskih
ukrepov, vse na škodo delojemalcev. — Za-
to pa so tudi pri volitvah napredovali ko-
munisti in levičarski socialisti. Napredova-
le pa so tudi nekatere desničarske stranke,
vendar njih napredovanje v primeri z na-
predovanjem komunistov ne pomeni dosti.

Ako vlada ne bi dobila nad 50 odst. od-
danih glasov, je veliko vprašanje, kako bo
mogoče sestaviti v Italiji dela zmožno
vlado.

Premirje bo podpisano

V ponedeljek, dne 8. junija, dopoldne so
podpisali v Panmunžonu na Koreji po
večmesečnih pogajanjih pogodbo o izme-
njavi vojnih ujetnikov. S podpisom te po-
godbe je odstranjena zadnja velika ovira
za sklenitev premirja na Koreji. Pogajanja
za sklenitev premirja se hitro nadaljujejo
in splošno pričakujejo, da bo premirje do-
seženo in podpisano 25. junija, na dan 3.
obletnice začetka vojne na Koreji.

Pogodba o zamenjavi vojnih ujetnikov

Iz takega spoznavanja in gledanja vsečo-
veškega, narodnega, družabnega, družinskega
in osebnega življenja smemo in moramo
imenovati in vrednotiti slovesnost posveti-
tve naše škofije in domačije Zveličarjevemu
Srcu kot z a r e s v e l i k d o g o d e k.

Naj navedemo še nekaj stavkov iz „lju-
bezenske filozofije“ velikega nemškega mo-
droslovca in družboslovca Franca Baader-
ja, ki jih je napisal pred poldrugim stolet-
jem:

„Ako bi ne bilo srčnega središča, cen-
tralnega srca, in bi se človeštvo ne
moglo hraniti in poživiljati od tega srca in
v tem srcu, bi se ljudje tudi med seboj ne
mogli hraniti in poživiljati. In moral bi, kar
se (v medsebojnem soustvarjanju) tudi v resnici
godi, človek izbljuvati človeka... Ne za-
upaj in ne dajaj svojega srca stvarjem in ose-
bam, ki so brez-srčne, še manj takim, ki so
zlo-srčne. Kakor je strupen mrčes brezkrven

določa, da bo posebna komisija, ki jo sestav-
ljajo zastopniki Švedske, Švice, Indije, Polj-
ske in Češkoslovaške, prevzela one ujetnike,
ki se ne želijo vrniti domov. Ako bi se tudi
po treh mesecih ti ujetniki še ne hoteli vr-
niti domov, bo o njih nadaljni usodi od-
ločala posebna konferenca, ki mora zaklju-
čiti svoje delo v 30 dneh. Nato si bodo mo-
gli ujetniki, ki se ne bi želeli vrniti domov,
sami izbrati nevtravno deželo, kjer se želijo
naseliti.

Tako vodi tudi že globlje naravno spo-
znavanje skrivnostipolnega človeškega živ-
ljenja in sožitja v isto smer, v katero nas
privede vera, če nas navdaja s prepriča-
njem, da je končno v e n e m S r c u rešitev
vseh duhovnih ali socialnih kriz in proble-
mov, edina pot do pravega miru in edin-
stva, do prave ljubezni in pravice, do prave
poštenosti in zvestobe v družini in družbi,
v narodu in med narodi.

To prepričanje pa nas nagiba, da se ve-
dno na novo in vedno globlje posvečamo
temu vse-poživiljajočemu Srcu, „iz čigar pol-
nosti smo vsi prejeli“, iz katerega so prejeli
in prejema vse dobro, kar je v njih in na
njih, tudi tisti, ki za to Srce ne vedo ali ga
več ali manj vedoma omalovažujejo ali celo
prezirajo.

Camille Gutt,
belgijski gospodarstvenik, novi predsednik Medna-
rodne trgovske zbornice (USIS).

K R A T K E V E S T I

Letošnji jesenski dunajski velesejem bo v
času od 6. do 13. septembra.

Avstrijski zunanji minister dr. K. Gru-
ber, ki je zastopal avstrijsko vlado pri kro-
nanju v Londonu, je bil pred svojim odho-
dom iz Londona sprejet v avdienci pri kra-
ljici Elizabeti II.

Po poročilih avstrijskega notranjega mi-
nistrstva je bilo od leta 1945 dalje pri izvr-
ševanju službenih dolžnosti smrtno ranje-
nih 108 orožnikov, 419 uradnikov notra-
njega ministrstva pa je bilo v istem času
težko ranjenih.

V Salzburgu je bilo te dni slavnostno
zborovanje avstrijskega združenstva, ki sla-
vi 80-letnico svojega obstoja in uspešnega
delovanja.

Na poučnem potovanju po Avstriji je
dospelo 11. junija večje število časnika-
rev, ki so člani kluba agrarnih časnika-
rev, na Koroško, kjer so si ogledali gozdne in lesno-
tehnične razmere.

Število rimsko-kat. prebivalstva v Združe-
nih državah je doseglo 30.424.015 oseb, to
je za preko en milijon več kakor pa je
bilo katoličanov prejšnje leto.

Število učencev v zasebnih verskih šolah
rimsko-kat. Cerkve v mestu New York je
doseglo število 300.000, računajo pa, da bo
tekem prihodnjih desetih let narastlo to
število za nadaljnjih 100.000 otrok.

Vrhovnega poveljnika sovjetskih čet v
Nemčiji generala Čujkova je zamenjal ge-
neral Grečko.

Merodajni turški politiki zagovarjajo
sprejem Jugoslavije v Severno atlantsko
obrambno zvezo, da bi bila tako izpopolnje-
na praznina med Grčijo in Italijo.

Izgube v korejski vojni so dosegle po
ameriških cenitvah 2.300.000 mož, od tega
znašajo izgube zaveznikov 406.542 mož (od
teh je 320.117 mrtvih in ranjenih), izgube
komunistov pa 1.897.000 mož. Ameriko je
stala doslej korejska vojna okrog 15 mili-
jard dolarjev.

V Beogradu se je pričel te dni pred vr-
hovnim sodiščem proces, s katerim hočejo
obnoviti takozvani „solunski proces“ iz leta
1917. Takrat so obsodili med drugimi na
smrt zaradi poizkusa atentata na takratne-
ga srbskega regenta Aleksandra tudi Dra-
gotina Dimitrijeviča-Apisa, ki je sodeloval
pri umoru srbskega kralja Milana Obreno-
vića in njegove žene Drage roj. Mašin leta
1903.

Pri enajsti eksploziji atomske bombe v
puščavi Nevada v Združenih državah so mo-
gli opazovati svetlobni blisk še v 900 km
oddaljenem San Franciscu, tudi detonacija
je bila silnejša kakor pri prejšnjih poizku-
sih z atomskimi bombami.

Politični teden

Po svetu ...

Korejsko vprašanje je stopilo v odločilno obdobje. Kakor na prvi pogled nerazumljivo, je vendar resnično: zdaj, ko so pogajanja o premirju tik pred ugodnim zaključkom, se je pokazalo, kako globoko zamotan je ves vokal okrog te nesrečne dežele. Ko so divjale krvave bitke, ko so padali vojaki v tisočih, takrat v stiski so si bili zavezniki edini. Takrat južnokorejska vlada Singman Rija ni stavljala pogojev ameriški in drugim vladam, ki so prihitele na pomoč.

Naj je stališče južnokorejske vlade pravilno in razumljivo ali ne — poskusimo nekoliko razčleniti vzroke, ki so privedli do sedanjega napetega stanja med južnokorejsko vlado in UNO, oz. Amerikanci. Singman Ri se ne strinja s pogoji premirja, ki da so zanj nesprejemljivi, ker bi za nedogled pomenili prepustitev pol Koreje komunistom. Res je, da bi zgolj ustavitev sovražnosti na sedanji fronti pomenila le polovični uspeh v borbi ekspanzionističnemu komunizmu v Aziji in bi to pravzaprav prineslo s seboj nove nevarnosti. UNO čete morajo itak ostati na Koreji, kajti Singman Rijeve vojaške sile — kljub njegovi bojevitosti širokobesednosti — ne bi mogle niti dva tedna vzdržati pritiska komunističnih armad.

Premirje bi prineslo azijskemu komunizmu gotove prednosti. Nikjer ni jamstva, da ne bi dobo premirja Kitajci in Severnokorejci izrabili za pojačanje svojih vojaških sil v zaledju. Nikjer ni jamstva, da ne bi vojaških sil, ko bi ne bile več vezane na Korejo, poslali nad Indokino, nad Burmo, nad Formozo ali kam drugam. Prilik in prostora imajo dovolj. V tem primeru bi se izkazalo, da korejsko premirje s sedanjimi pogoji ni na mestu, ker bi sovražniku nudilo le oddih in prostesje roke. Seveda je dokaj nerazumljivo zlasti za predsednika južne Koreje, Singman Ri-ja, zakaj niso armade združenih narodov vsaj poskusile zasesti vse Severne Koreje in jo združiti z Južno Korejo. Odgovor na to je pač tak, da niti Amerikanci niti druge države, zlasti pa še Velika Britanija, niso hotele tvegati radi Koreje svetovnega spopada. Saj bi v slučaju poraza v Aziji, kjer sta komunistični velesili, to je Sovjetska zveza in Kitajska, skoraj nepremagljivi, lahko bilo vse usodno za ves nekomunistični svobodni svet. Milijarde dolarjev in stotisoče padlih ameriških vojakov je ameriški vladi tudi vedno težje opravičevati pred ameriško javnostjo.

To sta dve plati korejskega problema. Kakšno je sedaj stanje? Zadnja poročila pravijo, da bo tekom 24 ur premirje podpisano. Eisenhower je zavrnil proteste Singman Rija, vendar je poslal k njemu generala Mac Clarka s ponudbo, da so Združene države pripravljene skleniti varnostno pogodbo z njegovo vlado, če pristane in podpiše premirje. Singman Ri je odklonil. Obenem je izdal ukrepe, iz katerih se ni moglo sklepati, kaj z njimi namerava in kam bodo pripeljali. Proglasil je obsedno stanje v vsej deželi. Vsi vojni obvezniki so poklicani pod orožje. Njegova vlada se nepretrgano posvetuje. Na ljudstvo je izdala poziv, ki med drugim pravi: „Apeliramo na narod, da sledi vladnim ukrepom. Smo v času, ko gre za življenje ali smrt.“ Organizaciji združenih narodov pa je poslal ultimatum, v katerem pravi, da hoče sam prevzeti usodo Koreje — na ta ali drugi način — v svoje roke in sam korakati na sever, če Eisenhower ne bo sprejel njegovih protipredlogov.

Naslednji dnevi bodo odložili o Koreji.

Od ostalega je treba omeniti francosko vladno krizo, ki še vedno ni končana. Tudi zadnjemu kandidatu, Mendez France-u, se ni posrečilo doseči potrebne večine za sprejem drastičnih zakonskih predlogov, ki bi napravili red v politični džungli francoskega parlamentarizma. Z ozirom na to pa, da mu je manjkalo le nekaj glasov, je upravičeno upanje, da bo te uspelo vendarle pridobiti novemu kandidatu, sedanjemu zunanjemu ministru Georges Bidaultu, ki zdaj poskuša sestaviti vlado.

Francoska javnost je sama zelo nezadovoljna z zadržanjem parlamenta in ugledni časopis „Le monde“ ga je imenoval „lenega in skorumpiranega“.

O predstoječi konferenci treh na Bermudih, ki je bila radi francoske vladne krize na željo Churchilla preložena, je Bidault izjavil, „da tam ne bodo ničesar sklepali,

kar bi količkaj imelo ost proti Sovjetski zvezi in da bo glavni predmet razgovorov položaj v Indokini, kjer je edini in največji vzrok silno težkega gospodarskega položaja Francije.“ — Na konferenco na Bermude bodo povabili tudi zastopnika nemške vlade kot opazovalca. To se je zgodilo na željo Washingtona in Londona.

V Italiji so bile to nedeljo in ponedeljek državnozbornske volitve, o katerih rezultatih poročamo na drugem mestu. Šlo je za to, ali bo krščansko demokratska koalicija dobila preko 50% večine vseh glasov in s tem 65% poslancev in torej trdno večino v parlamentu.

Od onstran železne zaveske govore poročila mnogo o gospodarskem položaju v Češkoslovaški, kjer je vlada praktično pobrala vsakemu ves denar z novo denarno „re-

formo“, ker da so Čehi in Slovaki „premalo delali in preveč jedli“. Časopisi pišejo o velikem nezadovoljstvu med množicami in protestnih demonstracijah.

... in pri nas v Avstriji

Že v zadnji številki „Našega tednika“ smo poročali, da je letos brezposelnost na Koroškem in to zlasti v gradbeni stroki za sedanjimi letni čas prevelika, saj je mnogo večja kakor lansko leto ob istem času. Koroška deželna vlada je zahtevala pri zvezni vladi večje kredite, ki naj bi omogočili večjo gradbeno delavnost na Koroškem. Koroška deželna vlada je tudi na svoji seji sprejela odposlanstvo zastopnikov delavcev gradbene stroke in namestnik deželnega glavarja je obljubil vso pomoč.

Odgovornosti se otepajo

Zanimivo pri razpravi o vzrokih brezposelnosti na Koroškem je, da pišejo socialistični listi tako, kakor da bi ne imeli so-

cialisti na Koroškem prav nobene besede in da bi bili krivi brezposelnosti vsi, samo ne socialisti. Vsi pa vemo, da imajo skoraj vso besedo že dolgo vrsto let na Koroškem socialisti in da so zato — če že ne v celoti odgovorni — vsaj v veliki meri soodgovorni za to, kar se na Koroškem godi, torej tudi za brezposelnost. Razen tega vsi vemo, da ima največ kreditov za omogočenje zaposlitve minister za promet in poddržavljen podjetja, to je ing. Karel Waldbrunner. Vsi pa vemo tudi, da je ta eden najvplivnejših socialističnih prvakov. Zato socialistični očitki o krivdi zaradi neuspehov letijo pač v isti meri nazaj na socialiste same, ki so zelo vplivni in odločilni v deželni vladi na Koroškem in v zvezni vladi na Dunaju. Očitek socialistov, da ni v nobeni deželi v Avstriji tako slabo preskrbljeno za zaposlitev kakor ravno na Koroškem, je torej precej čuden, ko pa imajo ravno na Koroškem socialisti svojega deželnega glavarja. — To je precej podobno znanemu primeru, ko je tat vpil: Primite tatu.

Sicer pa je nekaj podobnega tudi v šolskem vprašanju. Vsem je znano, da je na Koroškem že vsa leta po vojni socialistični deželni glavar šolski referent in da je socialist tudi deželni šolski nadzornik. Ko pa je treba prevzeti krivdo in odgovornost za razmere, ki so pri dvojezičnem šolstvu na Koroškem, naj bi bili krivi vsi, samo ne socialisti, katerim so pri zadnjih volitvah po zaslugi takozvane slovenske napredne skupine tudi Slovenci v večjem ali manjšem številu oddajali svoje glasove.

Notranje posojilo

Podpisovanje energijskega investicijskega posojila razmeroma ugodno napreduje. V prvih 10 dneh je bilo podpisane posojila za okrog 140 milijonov šilingov. Rok podpisovanja pa je določen do 30. junija. Vodne sile so v Avstriji še v veliki meri neizrabljene. Za izrabo teh sil pa so potrebne velike vsote, katerih država iz rednih dohodkov nima na razpolago. Zato je pravilno, da poizkuša dobiti potrebna sredstva v posojilu, ki naj jih vrača deloma še prihodnji rod, kakor bo tudi v veliki meri ravno prihodnji rod imel dobiček od čim večje izrabe vodnih sil. Od leta 1945 dalje je dala država skupaj z deželami za izrabo vodnih sil na razpolago okrog 650 milijonov šilingov, iz ERP-sredstev pa je bilo na razpolago še mnogo več in sicer preko 2.100 milijonov šilingov. Ta sredstva bodo v bodoče izostala, zato je treba dobiti potrebna sredstva drugod, to je v notranjem in zunanem posojilu. Zunanje posojilo bo mogoče dobiti, ako bo dober uspeh notranjega posojila. Iz tega je za razvidno, kako velikega pomena za povzdigo narodnega gospodarstva in za zmanjšanje brezposelnosti je uspeh razpisane energijskega posojila.

Proračun — strah

Lansko leto je povzročil državni proračun razpustitev avstrijskega državnega zbora in predčasne volitve. Še danes gospodari vlada s proračunom, ki ga je sklenil še prejšnji državni zbor koncem leta 1951 in ga je nato deloma še stari deloma pa že novi državni zbor dvakrat podaljšal na celo leto 1953. Ker pa je medtem prevzela država nekatere nove obveznosti, je ta državni proračun v resnici izravnani v dohodkih in izdatkih samo na papirju. Zato pa je tudi državna blagajna popolnoma prazna, finančni minister pa ne more pričakovati prispevka iz ameriškega Marshallovega načrta kakor pri primanjkljajih prejšnjih let. Razen tega mora država redno doplačevati k ceni vsakega litra mleka in vsake žemlje.

V tem neugodnem gospodarskem položaju mora izdelati finančni minister predlog novega državnega proračuna, ki ga mora predložiti vlada parlamentu najkasneje do 22. oktobra. Finančni minister je že opozoril vse ostale ministre, naj upoštevajo pri sestavi proračuna za svoja ministrstva neugodno finančno stanje, ki ne dopušča nobenega zvišanja proračuna več. Lansko leto so zaradi takih zahtev finančnega ministra izzvali socialistični ministri odstop vlade in razpis volitev. Tudi letos je prejšnji teden na zborovanju socialistične stranke za Dolno Avstrijo notranji minister dr. Helmer poudaril, da socialistični ministri ne bodo ugodili finančnemu ministru, ampak bodo zahtevali vsaj toliko kakor lansko leto, ko je zaradi tega nastala vladna kriza. Do 20. junija morajo ministri predložiti finančnemu ministru svoje predloge. Do 10. avgusta mora nato biti finančni minister s proračunom gotov in takrat se bodo začela pogajanja in popuščanja med obema vladnima strankama zaradi proračunov posameznih ministrstev, predvsem seveda onih, ki so v rokah socialističnih ministrov.

Slovensko časopisje

V Ljubljani izhajata dva dnevnika in sicer vsako jutro (razen ob petkih) „Slovenski poročevalec“ in vsako popoldne „Ljubljanski dnevnik“. Oba lista tiskajo v bivši „Narodni tiskarni“, v kateri so tiskali preje „Jutro“ in „Slovenski narod“, in ki je bila last predstavnikov bivše Demokratske stranke. Direktor tega tiska je znani Rudi Janhuba, španski borec iz časa revolucije v Španiji. Odgovorni urednik „Slovenskega poročevalca“ pa je Sergej Vošnjak, brat celovškega jugoslovanskega konzula.

V bivši „Jugoslovanski tiskarni“ v Ljubljani tiskajo tiskar „Pravico“, ki je uradno glasilo komunistične stranke Slovenije. Ta tiskarna je bila last „Katoliškega tiskovnega društva“ in so v njej tiskali poleg drugih časopisov tudi dnevnik „Slovenec“.

Dne 7. in 13. maja je bila v Ljubljani seja predsedstva glavnega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije. Seji je predsedoval Miha Marinko, predsednik slovenske vlade. Na seji so razpravljali tudi o reorganizaciji ljubljanskega tiska. Na seji je bil imenovan za ravnatelja

Slovenskega knjižnega zavoda Miško Kranjec, dosedanji ravnatelj „Ljubljanskega dnevnika“. Dosedanji odgovorni urednik „Ljubljanskega dnevnika“, Ivan Šinkovec, bo prevzel uredništvo „Ljudske pravice“, uredništvo „Ljubljanskega dnevnika“ pa prevzame Ivo Tavčar. Na tej seji so sklenili tudi, da se ustanovi časopisno založniško podjetje Socialistične zveze delovnega ljudstva pod imenom „Naš tisk“. To založništvo bo obsegalo „Slovenski poročevalec“, „Ljubljanski dnevnik“ in še druge publikacije. Za ravnatelja „Našega tiska“ je bil imenovan Rudi Janhuba.

Končno je bilo na imenovani seji sklenjeno, da izhaja od 1. junija dalje „Ljudska pravica“ spet dnevno. Tako naj bi od 1. junija dalje izhajali v Ljubljani trije dnevniki: „Ljudska pravica“, „Slovenski poročevalec“ in „Ljubljanski dnevnik“. — Ker pa je vodstvo vsega tiska enotno, to vodstvo pa je odbor Zveze komunistov Slovenije, bo tudi pisanje vseh treh dnevnikov enotno ali „vistosmérjeno“ (=gleichgeschaltet).

Cerkev v komunističnih državah

„Times“ piše o neusmiljenem preganjanju cerkva v komunističnih državah ter pravi med drugim:

„Če si predstavljamo svet kot torišče brezkončnega razrednega boja, kjer je glavna umetnost ta, kako se polastiti in kako izvajati oblast, in kjer je vera samo sredstvo v rokah tistih, ki imajo oblast, je čisto jasno, kaj oblastniki pričakujejo od cerkva. Služiti bi morale državi in kadar pridejo v roke državi, morajo prilagoditi svojo organizacijo in nauk svoji novi nalogi, to je, da služijo novemu gospodarju. Naposled, ko bo končno ustanovljena napovedovana brezrazredna družba, bodo morale

cerkve sicer izginiti, toda do takrat bo preteklo še mnogo časa. Medtem pa je njihovo nadškofo in metropolitom dovoljeno, da lahko postanejo patriarhi, če se znajo podvreči in če se cerkve prilagodijo državi.

Če pa se nočejo prilagoditi, nastopijo proti njim kot proti sovražnikom države, kajti čisto naravno je, da smatrajo vztrajanje pri celovitosti verskega življenja za zlobno protidržavno politiko, ker pač ne priznavajo verskemu čustvovanju absolutne veljavnosti, ampak vidijo v njem samo izživljanje, ki bi ga bilo treba prilagoditi okoliščinam, to je državnim zahtevam.“

vložil prošnjo za razveljavljenje smrtnih kazni, dokler se ne odloči o razveljavi obsodbe.

Ameriški dan molitve

Predsednik Eisenhower je proglasil 30. maj za dan molitve za doseg trajnega miru.

„Naj se na ta dan posvetimo enemu od dveh namenov,“ pravi proglas predsednika Eisenhowerja. Naj častljivo počastimo one, ki so padli v vojni in se znova z molitvijo posvetimo miru, da bi nekoč prišel spominski majski dan, ko ne bomo imeli nikoli več vojne, nikoli več novega neznanega vojaka.“

Kot je znano, praznujejo v Združenih državah 30. maj kot Spominski dan v spomin na vojni padlih Američanov. Na ta dan so posebne svečanosti ob grobovih in spomenikih neznanih vojakov. Za letošnji Spominski dan je predsednik Eisenhower določil, naj bi se ob 11. uri dopoldne vsi državljani združili v slovesni molitvi za trajni mir, vsak po svojem verskem običaju.

ODLOŽENA KONFERENCA

Zaradi francoske vladne krize, ki traja že skoraj tri tedne, je bila za nedoločen čas preložena konferenca zunanjih ministrov Montanske zveze, ki bi morala biti te dni v Rimu. Na konferenci bi se naj posvetovali o novi ustavi Združene Evrope in o konferenci „velikih treh“ na Bermudskih otokih.

Zastopnik USA v odboru NATO

Predsednik Eisenhower je imenoval generala J. Lewtona Collinsa za stalnega predstavnika združenih načelnikov glavnih stanov ameriških oboroženih sil pri vojaškem odboru Atlantske zveze (NATO) in njegovem stalnem izvršnem odboru v Washingtonu.

To imenovanje bo stopilo v veljavo 15. avgusta, ko bo oddal general Omar Bradley, ki sedaj zastopa Združene države v odboru Atlantske zveze, svoje dosedanje mesto.

Predsednik Eisenhower in ameriški obrambni minister Charles E. Wilson se strinjata glede važnosti imenovanja generala Collinsa za stalnega predstavnika Združenih držav pri vojaškem odboru NATO in njegovem stalnem izvršnem odboru v Washingtonu. Obrambni minister Wilson je poudaril naraščajočo važnost Severnoatlantske zveze (NATO), ki zahteva visoko usposobljenega častnika na tem položaju.

Obsodba zakoncev Rosenberg

Vrhovni sodnik Združenih držav Fred Vinson je zavrnil prošnjo zakoncev Rosenberg za odgodeitev smrtnih kazni. Zakonca Rosenberg je sodišče obsodilo leta 1951 na smrt zaradi vohunstva.

Kljub temu ukrepu bosta zakonca Rosenberg v 15-dnevnem roku lahko zahtevala ponovno pretresanje sklepa, s katerim je Vrhovno sodišče zavrnilo revizijo.

Branilec zakoncev Rosenberg, Emanuel Bloch je pri zveznem sodišču v New Yorku

Odličen uspeh slovenskega opernega gledališča

Grad je pevca brez vratarja,
v njem zlatina čista zarja,
srebrnina rosa trave,
s tem posestvom brez težave
on živi, umrje brez d'narja ...
(dr. Fr. Prešeren: „Glosa“)

Ti Prešernovi verzi so res glosa tudi na ves kulturni razvoj slovenskega naroda od stoletij do danes. Iz skale svoje zemlje je moral graditi gradove, v katerih ni nikdar stanoval. Bil pa je trdoživ in celo pel je. Bilo je skoraj tako, da je njegova pesem iz krvi in življenja razmajala vlažne trohnozne stene, ki so jih tuji vratarji zapustili. Pel je o čisti zarji, ob kateri tudi zlato medli. Rosa ga je poživljala, ko je bil žejen in lahko je pogrešil srebro. Zato je pel naprej in zdaj zna tako lepo peti, da mu vsi — od prijateljev do manj prijateljev — to priznajo in je povsod dobrodošel.

Tisti, ki zna, kaj velja ... S pridnostjo, poštenjem in lepo umetnostjo si pridobiva prijateljev in spoštovalcev. In vsi ti odobravaljo tudi moto njegovih gostovanj: „Žive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat dan, da koder sonce hodi, prepri iz sveta bo pregnan“ ...

Vse to velja v največji meri za slovensko glasbeno in gledališko umetnost. Zadnji dve generaciji sta priborili njeno zavidljivo višino. V presenetljivo kratki dobi torej. In ti dve generaciji nista razpolagali z že krepkimi stebri, ki bi nosili hrame muz — predvsem Talije in Terpsihore ... nista imeli Beethovna, Mozarta in njih neštevilnega spremstva odličnih učencev. Kratkotrajno: bogate dediščine ni bilo. Graditi je bilo treba iz nič, toda iz rodovitne zemlje, bogate življenjskih sokov.

Prav radi te kratke razvojne dobe slovenska pisana gledališka umetnost in tudi skladateljska še nista taki, kot bi si želeli, zato pa je **podajajoča** — pevska, igralska in plesna — umetnost danes na evropskem nivoju. Toliko zagona in veselja za petje, ples in igranje nima zlepa kateri narod na svetu kot ga ima slovenski. Ni vidnejšega evropskega opernega dela, katerega ne bi ljubljansko narodno gledališče z uspehom uprizorilo. Ljubljansko gledališče so bila vedno dobro zasedena in občinstvo je vedno zahtevalo predstave boljših in vrhunskih del. Glasbena naobrazenost širokega občinstva je tolika, da se je bilo mogoče v dveh stalnih gledališčih, katera ima Ljubljana, omejiti zgolj na operna dela in le na najvažnejša dramska dela iz domače in svetovne gledališke književnosti. Izostati morajo predstave operet iz preprostega razloga, ker je še za operne predstave preveč občinstva. Pri večini evropskih gledališč so operne predstave življenjska nujnost, kjer občinstvo plača s svojim obiskom tudi repertoar opernih predstav, brez katerih resno gledališče ne more biti. Tak je primer tudi s celovskim gledališčem.

Pri takem občinstvu, kakršnega ima ljubljansko operno gledališče, se seveda ni čuditi, če je to gledališče vzgojilo vrsto pevcev, ki so na višku svoje domače kariere odšli na inozemske odre in tam še izpopolnili svoje znanje in le od časa do časa ali za manjšo dobo prišli „gostovat“ na svoj domači, rojstni oder. Tak razvoj je končno pravilen. Njih mesta doma so zasedli novi talenti, oni pa so ponesli sloves ljubljanske opere po svetu. Naj od teh omenimo le znamenitega tenorista Rijavca, ki je dolga leta navduševal občinstvo Berlina in Pariza. Danes sta med najvidnejšimi pevci slavne dunajske opere tenorista Anton Dermota in Jože Gostič. Slednjega smo slišali pred tremi leti v Celovcu v „Eru z onega sveta“. Oba pevca sta nedavno pela vodilni partiji na gostovanjih dunajske opere v Parizu.

Ljubljansko občinstvo je v pogledu okusa res velemestno, internacionalno. Od vsakega naroda je vzljubilo po nekaj oper, ki so dosegle že po sto in več predstav. Tako je od italijanskih oper v Ljubljani doma predvsem „Traviata“, od francoskih „Carmen“ in „Manon“, od Nemcev dela Mozarta in Wagnerja, od slovanskih skladateljev pa „Knez Igor“, „Hovanščina“, seveda „Prodana nevesta“ in Dvoržakova

„Rusalka“

s katero je ljubljansko operno gledališče gostovalo prejšnjo soboto v Celovcu.

To glasbeno delo je otrok pozne romantike, že dozorele, učvrščene samozvesti češkega naroda, ki se je od vseh slovanskih narodov v bivši avstro-ogrski monarhiji naj-

hitreje in najvišje povzpел na področju kulturnega ustvarjanja in s svojim zgledom pomagal tudi drugim „Slavjanom“. Tudi Slovenci so v tej dobi gledali na Prago in vpliv češke glasbene umetnosti je opaziti pri mladi slovenski skladateljski umetnosti. Tak primer je tudi Försterjev „Gorenjski slavček“, ki kljub neoporečnemu izvirnemu slovenskemu koloritu kaže vse značilnosti tedanje češke mlade, toda prodorne umetniške so, temelječe in zajemajoče iz bogate čustvenosti ljudske duše.

„Rusalka“ je venec sijajnih kantilen pa tudi epsko načetih glasbenih legend, vse skupaj nenavadnega mozaik, katerega temeljne barve so čista narodna melodija, pravljica romantika in še ne do konca prepričljiva epična samozavest. Temu vencu prekrasnih, tudi umetniško lepo vezanih šopkov dehtečih rož iz češke narodne glasbe je Dvoržak dal obliko opere. Ta največji češki skladatelj svetovnega slovesa je v „Rusalko“ izlil tolikšno bogastvo glasbenega čustvenega izraza, da je operni okvir postal toliko kot preutesnjen in je zato to operno delo ostalo doma le na odrih čeških in drugih slovanskih narodov. Izredno težke pevke partije zahtevajo od pevcev kot od občinstva vse, kar je razumeti pod pojmom glasbena kultura. Če je slovensko operno gledališče prineslo v Celovec prav to operno uprizoritev, je bilo to več kot na mestu, kajti namen je uspel: tisti operni ansambel, ki je zmožen tudi nemško občinstvo v „Rusalko“ navdušiti, je res vreden svojega imena in slovesa. To je slovenska opera iz Ljubljane.

Polno celovško gledališče, kjer je bilo zbrano vse, kar ljubi glasbo in petje, je z dolgotrajnimi odobravanji izrazilo svoje zadovoljstvo in hvalečnost dirigentu, orkestru in pevcem. Pravljico vilo Rusalko je pela **Vilma Bukovec**. Njen čisti, prodorni sopran je še mnogo lepši, jasnejši in močnejši, kakršnega smo slišali pred tremi leti. Igralsko na višku. Mirka je pel mladi tenorist **Brajnik**. Sijajen talent, ki bo kmalu dosegel svoje velike sorojake, Dermoto in Gostiča. **Elza Karlovčeva** je pela čarovnico Ježibabo. Izkušena pevka, znana po svojih uspešnih pevskih nastopih kot „Carmen“. Povodnega moža je z lepim uspehom podal basist **Danilo Merlak**. Izredno težka pevska in igralska partija. V ostalih vlogah smo videli cenjene in simpatične znanke iz radijskih oddaj: **Mileno Rebolj**, **Draksler Sonjo** in **Mira Dolničarja**.

Kapelnik **Samo Hubad** je vodil orkester, zli ga je s pevci in lepo stilno scenerijo v vzorno celoto. Zlasti tretje dejanje — višek muzikalčne razgibanosti in odrske učinkovitosti, je napravilo velik vtis na hvaležno občinstvo, ki je ob koncu goste dolgotrajno aklamiralo.

V nedeljo zvečer smo videli balet

„Vrag na vasi“

katerega je komponiral **Fran Lhotka**. Koreografijo in režijo sta ustvarila **Pia** in **Pino Mlakar**. „Vrag na vasi“ je poleg „Ohridske legende“ najpopularnejši jugoslovanski balet. Medtem ko je prvemu podlaga madeonski motiv, je „Vrag na vasi“ delo hrvatskega skladatelja **Lhotka**, ki je profesor na glasbeni akademiji v Zagrebu. Svojo krstno predstavo je delo doživel leta 1935. v Zürichu, od takrat je z velikim uspehom bilo uprizorjeno na mnogih evropskih odrih. Pred tedni ga je beograjsko narodno gledališče uprizorilo v Salzburgu, prav tako z velikim uspehom.

Baletni večer je bil veličastna krona gostovanj slovenskega narodnega gledališča, saj občinstvo ni hotelo iz dvorane, ni se moglo posloviti od sijajnih plesalcev, ki so nešteto krat morali pred zastor sprejemati aklamacije navdušenih gledalcev.

Umetniški uspeh baletnega večera je bil še silnejši kot „Rusalka“, kar je pač pripisati dejstvu, da je ples od vseh umetnosti pri vseh slovanskih narodih nekaj prirojenega, globoko zakoreninjenega v duši in krvi. Nagnjenost k ritmičnemu izražanju je velikanska in zato talentiranost že vaturi ogromna. Bistvo slovanskega baleta leži v mimičnem izrazu, v jakosti čustvenega izraza in je tehnična dovršenost, gibčnost telesa nekaj samoobsebi umevnega. V tem se zlasti ruski baleti in baleti jugoslovanskih narodov razlikujejo od vseh drugih: niso statični, formalistični, njih umetniška sila je za več stopinj nad drugimi baletnimi šolami.

Kar je pokazal balet slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane, je tako mno-

go, za celovške razmere tako nedosegljivo, da je težko popisati. Mogoče bo to dejstvo izrazil na hitro stavek, ki ga je po predstavi navdušeno izrekel znanec, nemški meščansko-šolski učitelj: „Zdaj oprostim našemu celovškemu gledališču vsa razočaranja, ki sem jih kadarkoli doživel“ ...

Splošna želja vsakega, ki je doživel ta večer je, da bi „bitja iz gumija, mavrične lepote in ognjenih oči“ kaj kmalu spet rajala svoje čarobne plesne v celovškem gledališču.

„Gorenjski slavček“

Težko je začeti pisati, ko ne veš, koga bi bolj pohvalil. Vsi so odigrali svoje vloge sijajno. Tako igralci, kakor inscenacija, ki je gledalca v resnici povedla v duhu na prelepo Gorenjsko z očakom Triglavom v ozadju, kakor tudi kapelnik **Simoniti**, ki je s svojo večjo roko in z globokim pojmovanjem človeških čustev, ki se zlivajo v glasbene zvoke, vodil tako orkester kakor tudi igralce, da so pripravili Korošcem z dopoldanjo predstavo pravo doživetje.

Že ko se je dvignil zastor, je zajel občinstvo val navdušenja, ko je gledališki zbor, ki je predstavljal gorenjske kmete v narodnih nošah, zapel pozdrav Gorenjski.

Sopranistka **Bukovčeva** si je na mah osvojila srca gledalcev, saj je njena Minka bila tako umetniško kakor tudi po ljubkosti na zavidljivi višini. Posebno moški svet se je navduševal z njo, ko je pela v sreči, pa tudi sočustvoval z njo, ko je kazalo, da bo zaradi pomanjkanja morala oditi v tuji svet in tujini nuditi svoj zaklad v grlu. Saj bi ne bila prva. Premnogo naših najboljših moči je bogatilo in še bogati tuje odre. Pri Minki pa je končno zmagala ljubezen, Franjo-mati-dom.

Ženski svet je seveda bolj očaral in navdušil **Francel**, ki je igral študenta Franja in Minkinega zaročenca. Posebno tukajšnji ženski gledališki naraščaj je imel oko in uho le za njega. Seveda s tem ni rečeno, da Francel s svojim krasnim tenorjem ni navdušil vseh. O da, marsikdo je dejal, saj ti pevci se pa res igrajo s svojimi glasovi. Res je, občinstvo in oder sta bila eno, kajti eni so igrali res z dušo, brez napora, a drugi so to tudi hvaležno sprejemali. Saj žal prevečkrat med letom na celovškem odru gledamo in poslušamo pevce, ki se šele mučijo in vlečejo od nekje glasove ter se silijo k igranju.

Minkina mati — **Elza Karlovčeva** — je po-

kazala res pravo slovensko mater, ki ljubi svojega otroka, toda če vidi, da bi mu nekje bilo bolje, se mu tudi odpove s krvavečim srcem. Tudi ona je žela burna odobravanja.

Profesor petja **Chansonette**, ki ga je igral baritonist **Janko**, je bil malce komična figura, ki pa je dajala šele igri pravo sočnost.

Za Jankota bi tudi lahko rekli, da je večni mladenič. Imeli smo ga priliko poslušati točno pred štirinajstimi leti kot Alfredovega očeta v operi **Traviata**, pa lahko s pravico trdimo, da ni danes nič manj simpatičen kakor je že itak vedno bil; tudi ni njegov mehki glas prav nič izgubil na svežini in barvi. Išče slavčka — **Minko**, ki bi jo rad povedel s seboj v Pariz. Čim jo je prvokrat slišal peti, živi samo ob misli, kako bi jo pregovoril, da bi šla z njim. V **Mlejniki**, ki je igrala njegovo ženo **Ninon**, je našel ljubko partnerko, ki ima glasovno in igralsko velike uspehe. Oba vzljubita **Minko**, ko pa vidita njeno ljubezen do rodne grude in do Franja, ji **Chansonette** podari doto, saj je sam bil poklican na pariški dvor.

Župan **Štrukelj-Korošec** in pa pisar **Rajdelj-Banovec** sta s sončnim humorjem in izbornim petjem poživljala že itak uspešno prireditev. Ko je župan zvedel, kaj namestnik **Chansonette** z **Minko**, je organiziral vse vaše fante, da bi preprečil izgubo slavčka. Župan in pisar sta dokazala, da več zmoreta, kakor pa „zvračati kozarčke“, ko gre za njihovega vaščana.

Ob koncu, ko se vse na dobro obrne, **Chansonette** obdari **Minko** in tako more njena mati poplačati dolgove. **Minka** dobi svojega ženina **Franja**, a za zahvalo zapoje ves zbor profesorju **Chansonettu** nekaj narodnih pesmi v slovo. Gledalci pa niso čutili, da veljajo pesmi odhajajočemu **Francu**, temveč so jih sprejemali kot njim namenjene. Še enkrat nastopijo gorenjski kmetje s pesmijo „Pozdrav Gorenjski“ in zastor pade, mnogo prehitro za gledalce.

Pri tej operi se je videlo, kako mogočna je narodna pesem, če je na umetniški višini in kako učinkovita je slikovitost naših narodnih noš in plesov. Ura je bila že davno čez poldne, na delovni dan bi že marsikdo hitel domov k obedu. Na ta dan pa so navzoči pozabili na vse drugo, saj so imeli priliko videti čisto umetnost in še to pristno domače prirojenost. Ploskanja ni bilo ne konca ne kraja, vzljubila sta se oder in dvorana.

ENERGIJSKO POSOJILO 1953

vrednost zjamčena.

S 1000.— ODGOVARJA V VREDNOSTI POVPREČNI CENI
4629.6 KILOVATNIH UR TOKA (ZVEZNA TARIFA)

AKO PADE PREDNJA CENA TOKA, OSTANE NOMINALNA
VREDNOST POSOJILNIH OBVEZNIC NEIZPREMENJENA,
AKO PA SE CENA ZVIŠA, SE ZVIŠA SORAZMERNO
TUDI POSOJILNI DELEŽ IN OBRESTOVANJE POSOJILA.

Kot bi letos prvič vzcvetele

Kot bi letos prvič češnje vzcvetele,
jih gledam začaran vsepovsod te bele neveste!
Pod sinjimi planinami, v temnih globelih,
stare in mlade, vse vesele
jih zrem. — Kot romarke so se meni zazdele,
ki na dan vednega češčenja polnijo v procesiji
pota in ceste.

V hipu razkošnega vnetja zagradi me misel ta:
Toliko cvetenja, a koliko bo komaj sadov
iz vseh teh cvetov?

Oh, kako mi je milo
v tolikem vonju dušo vpokojilo! ...
in v srcu se je vse ... kot med ... prelilo ...
in nektar želj mi hrepenenje novo je rodilo!
Val. Polanšek

Bršljanski:

Odšel je majnik

Odšel je majnik, zlato že poletje
je tu pa zaduhti po žitu,
mak, beli slak, plavice v sončnem svitu,
po travnikih na Telovo že čaka cvetje.
(Ostala v srcih je Kraljica maja ...
akacija duhteča sredi gmajni in gaja).

Gospod v Rešnjem bo telesu, Tihi,
obiskal vas in polje v Monštranci,
neviden v kruhu šel po klanci,
ki ga slavijo vse življenje moji stih ...
do jezer modrih Korotana,
do Soče in bregov Jadrana,
da se zaceli zemlji, dušam, rodu rana.

CELOVEC

Nedeljska služba božja je ob pol deveti uri vsako nedeljo v slovenski cerkvi v Priesterhausgasse.

PESMI — NAŠIM MATERAM

Izšla je zbirka 10 pesmi za mladinski zbor pod naslovom „Našim materam“, priredil dr. France Cigan. Zbirko je mogoče naročiti pri župnem uradu Kamen, p. Tainach (Ktn.). Cena 8 šilingov.

Za materinski dan, pa tudi drugače pri prireditvah materam, so bili doslej prireditelji vedno v zadregi, ker niso imeli na razpolago primernih pesmi za deklamacije in še manj pesmi za male pevske zборе. Zato je omenjena zbirka nastala res iz prosvetnih potreb slov. Koroške in je tudi tem v prvi vrsti namenjena. Vse pesmice so zložene v lahkem slogu in so prirejene tako, da jih je mogoče po potrebi peti tudi dvo-glasno. Kot 10. pesem je v zbirki kuplet, ki ga ob spremljavi klavirja, harmonija ali pa tudi harmonike pojeta dva fantiča.

Naročilo zbirke priporočamo vsem šolam, prosvetnim društvom in farnim odborom mladinskih verskih organizacij.

CELOVEC

V nedeljo popoldne smo imeli priliko gledati in poslušati na KAC športnem prostoru v Celovcu nastop vojaških kapel treh regimentov.

Slikovitost uniform in narodnih noš in strumen nastop mladih vojakov je zadel posebno moško mladino. Biser ter predstave je tvoril nastop škotskih plesalcev v njihovih slikovitih narodnih nošah.

Te predstava se je vršila v počastitev kronanja kraljice Elizabete II, ki je bilo 2. junija v Londonu. Za to priliko je pripravila cvetličarna Kobald v Celovcu prekrasno krono iz cvetlic po vzorcu resnične angleške kraljevske krone. — Pestra predstava, ki je Celovčane zares dvignila iznad vsakdanjosti, je občinstvu zelo ugajala.

GALICIJA

Gradbena delavnost v Galiciji. Povsod se cimpra, skoraj pri vsaki hiši. Cerkev so povečali za 7 m leta 1949—1950. Potlej so v

Pri nas na Koroškem

cerkvi obnovili plafon (200 m²), kor (60 m²), 28 klopi, v katerih je več kakor za 200 oseb dovolj prostora. Leta 1951. so začeli zidati občinski dom in je sedaj že gotov. Občinski urad posluje že par mesecev v novi zgradbi. Seveda je še marsikaj v notranjosti in po dvorišču negotovo in je treba še dogotoviti.

Preteklo leto je zgradil lepo zgradbo v sredi Galicije trgovec Franc Wele iz Mohlič in je na 4. 5. 1952 odprl trgovino, če tudi zgradba še ni gotova. — Družina Hrust si je zgradila lepo hišo in ima sedaj v njej trafiko. Sinovi Karl in Vincenc so zgradbo v notranjosti in zunaj mnogo olepšali in barvali in so si uredili zares lep dom. — V Abrijah je gostilničar Narad uredil veliko dvorano, kjer sedaj svati radi rajajo in kino igra v njej pogostoma. — Poleg Hrusta sedaj zidajo še novo zgradbo: magazin in pisarno Kmetijske zadruge iz Dobrle vasi. Začeli so v majniku in so že pod streho. — Družina Rožar v Galiciji je pred kratkim dala podreti streho na svoji hiši in hiša je dobila prvo nadstropje. Pri delu se največ znojijo domačini. Pomagajo jim tudi drugi, ker ni mogoče vse storiti z domačimi delavci.

Razen tega še mnogo zidajo in dozidavajo po Galiciji in po drugih vaseh v naši fari. Povsod gre težko, ampak zida se in gre naprej.

Kdor ni bil v Galiciji kakih pet let, jo bo danes težko poznal, tako je obnovljena in spremenjena.

DOBROVA PRI GOSELNI VASI

Marsikdo iz daljše okolice itak pozna našo majhno vasico, malo stran od Bilovč in od ceste Pliberk — Velikovec. Zato se tudi

ŠTEBEN ŽALUJE

„Vse pod soncem hitro mine,
v morje večnosti hiti,
tudi naše prave domovine
na tej revni zemlji ni...“

Tako smo si mislili v ponedeljek, dne 1. junija, ko smo spremljali k večnemu počitku zemeljske ostanke rajnega Kunčičevega očeta, Janeza Eržena v Štebnu, moža, ki zasluži, da se ga spomni tudi „Naš tednik“. — „Umr! je, ne, ni umrl, oči le časne je zaprl!“ Tako bi lahko rekli s pesnikom o Kunčičevem očetu, ki so zaprli, 82 let stari, svoje utrujene oči ter zaspali mirno v Gospodu.

Vz-gledno in lepo so preživeli že svoja mlada leta. Ko pa jih je Bog leta 1901 poklical v zakonski stan, so postali zvest in veren mož, skrben gospodar Kunčičeve kmetije, postali so skrben oče osmerim otrokom, od katerih je še 5 živih, dva sta umrla že zgodaj, eden pa je padel v drugi svetovni vojni. Obrekovanja, opravljanja ni bilo slišati iz njih ust. Godrnjali in tožili niso nikoli ne o križih, ki so jih vedno obdajali, ne o trpljenju in tudi ne na stara leta. Da so bili rajni oče vsem dragi, je pričal in pokazal njih slovesni pogreb. Splošno mnenje je, da Šteben tako obširnega pogreba še ni doživel. Cerkveni pevci so mu na domu in ob grobu zapeli zadnje žalostinke v slovo. Zadonela mu je zadnja slovenska melodija, ki jo je kot mlad kulturni delavec vzljubil in gotovo tudi gojil. Dolgoletnemu glavarju požarne brambe je sedanja domača požarna bramba izkazala najlepšo čast, ko je svojega nekdanjega prednika spremljala na kraj miru.

Od daleč in blizu so prišli, da mu izkažejo zadnjo čast in počastijo svojega prijatelja, znanca, sodelavca, sorodnika in prvoobiteljca za slovenske pravice v svoji občini. Bili so pokojni oče dolga leta občinski odbornik, med prvo svetovno vojno so bili zastopani tudi v cerkvenem svetu. Ko si je po prvi svetovni vojni štebenska fara zopet nekoliko opomogla in je bilo mogoče misliti na napravu novih zvonov, so rajni oče radevolje prevzeli mesto botra novim zvonovom in so s tem veliko doprinesli do nakupa novih zvonov, ki nam jih je žal druga svetovna vojna zopet pobrala. Nadalje so bili do druge svetovne vojne blagajnik posojilnice v Globasnici in so si pri tem pridobili velike zasluge. Največje veselje so jim delale čebele, predvsem na stara leta, ko niso več tako lahko delali. Nad-

vse pa so cenili dobro knjigo, katera je naredila rajnega strokovno in družabno tako velikega in mu dala obširno znanstveno obzorje. Predvsem so nedelje najraje posvetili branju ali pa so potovali na hrib sv. Heme. Kjer so videli potrebe, so se z dušo in s telesom zavzeli za nje. Zato tudi pri popraviljanju poti od sv. Heme k sv. Rozali niso stali ob strani in so mnogo pripomogli, da se izboljša dostop k temu, za vso Podjuno tako priljubljenemu svetišču.

Vsled branja in lastnih izkušenj ter raznih doživljanjv so bili rajni Kunčičev oče jako izobražen mož. Znašli so se ob vsaki situaciji in vedeli so za vsakega primeren odgovor in nasvet. Če so enkrat začeli kaj pripovedovati in razlagati, ni bilo konca. Vsi so se naravnost čudili, odkod mož vse to jemlje. Imeli so jako dober spomin. Velika škoda je samo, da tega, kar so vedeli iz prejšnjih časov, niso zapisali, da bi bil ta dragoceni zaklad ohranjen tudi poznejšim rodovom.

Sami po rodu in iz prepričanja Slovenec so se zavzeli, kjerkoli je bilo potrebno in kjerkoli so mogli, za slovensko stvar. Ravno tako so bili eden prvih delavcev na prosvetnem področju. Že umrlemu Cirgojevemu očetu so bili pri ustanovitvi Slov. kat. izobraževalnega društva v Globasnici v veliko pomoč. Pred mnogimi desetletji sta ta dva prava narodna heroja in prosvetaša položila prvi kamen, ko sta začela graditi in ustvarjati. Razumela sta, da je treba ljudem nuditi tudi duševne hrane in razvedrila, na drugi strani pa vzgajati in utrjevati naš narod. Prosveta se je razcvetela in živi ter napreduje še danes.

Veliko zanimivega so rajni oče vedno doživeli na romanjih, kajti prav radi so obiskovali naše romarske cerkvice. Celo peš-romanja na Brezje se niso ustrašili.

Tako smo se poslavljali s solzami v očeh od moža, ki ga je ljubila in spoštovala vsa fara, kajti veliko dobrega so storili njej pa tudi posameznikom, največ pa slovenskemu narodu in raznim slovenskim organizacijam. Pokojni Kunčičev oče, zavedamo se vašega dela in žrtev in smo vam hvaležni zanje! Slediti vam hočemo in vam kličemo:

„Z Bogom, duša plemenita,
vidimo se v raju tam,
kjer nam večna sreča svita,
radost večna sije nam...“

tk

ne oglašamo tako pogosto v „Našem tedniku“, kot tisti, ki so doma ob glavni cesti, kakor na primer Šmihel, ki je še vedno nad Pliberkom in skoro vsak teden poroča zanimive novice.

V zadnjih dveh letih smo se pa začeli tudi mi pomikati proti cesti. Ker je staro zidovje precej debelo in globoko zarito v zemljo, seveda hiš ne moremo kar tako premikati. Iz takih in mogoče še drugih razlogov gradimo nove hišice blizu ceste. Da pa prebivalcem teh novih kajžic ni preveč dolgočas, so sedaj Šajternikovi kar enkrat nabili na hišico, v kateri so očka pred par meseci še popravljali čevlje, nekatere tablice, ki brez dvoma povedo, da se pri Šajterniku prodaja malinovec in še druge, celo alkoholne pijače. Tako smo se tudi za binkošne dneve prav pošteno zabavali vsak po svoje. Blačani, Šmihelčani in Strp-jani pa so tako obsedeli, da so celo na Klopinski jezero pozabili. Nekateri so bili od daljše poti že malo zmučeni in so se veselili priložnosti, da si malo odpočijejo v hladni senci bližnjega gozdička. Druge je zopet priklenilo kegljanje itd. Najbolj smo se pa vsi skupaj veselili dejstva, da se v tej gostilni še niso gostje med seboj prepirali, temveč so prav lepo zapeli, da je bilo kar veselje poslušati. Povpraševali smo tudi rado-vedno, kdaj hočejo napraviti slovesno otvoritev, toda žal nam tega Šajternikovi še niso mogli povedati. Pač pa smo prepričani, da se ob tej priliki Dobrova gotovo zopet ogla-si v „Našem tedniku“. Zaenkrat pa damo priložnost še drugim, ki naj nam povedo kaj poletnega.

ŠTEBEN V PODJUNI

Zadnjič smo poročali o življenju požarne brambe in o pogrebi. Da spravimo vse novice pod streho, hočemo danes na kratko opisati poroko, ki jo je v nedeljo, 31. majnika, praznovala Marija Riepl, pd. Wagnerjeva v Štebnu.

Lansko leto ji je umrl oče in tako sta bili z materjo za vse delo sami. Gospodarstvo je rabilo pridnega naslednika in ga tudi našlo v gospodu Pičeku, doma pri Rudih.

Popoldne se je zbrala nepregledna mno-

Pranganje na Radišah

Že od nekdaj je na praznik sv. Rešnjega Telesa pranganje na Radišah. Samo Bog ve, koliko naših babic in prababic se je v dobi dolgih deset- in petdesetletij uvrščalo ovenčanih in praznično oblečenih na ta prelepi praznik v slovesni obhod za monštranco s sv. Rešnjim Telesom. Prihitele in zbrale so se iz svojih skromnih in preprostih vaških domov, ki so raztreseni med obširnimi, večinoma borovimi gozdovi. Prihitele so k pranganju in k darovanju sveč za svojo farno cerkev.

V sivi davnini so spadali pod pracerkev na Radišah tudi še kraji Medgorje, Podgrad, Golšovo in verjetno tudi še Podkranos. O tem nam priča dejstvo, da so cerkev na Radišah pozidali na skrajnem vzhodnem koncu Radiških gor in je bila takrat ta cerkev nekako v sredi treh far. Šele pozneje sta se cerkvi v Medgorjah in v Podkranosu osamosvojili. Tudi cerkev na Golšovem je postala v dobi jožefinizma samostojna fara, oziroma podružnica cerkve na Žihpoljah, ki pa je bila do te dobe tudi le podružnica cerkve v Kotmari vasi. V sredi preteklega stoletja se je izneverila svoji pracerkvi na Radišah tudi podružnica v Podgradu in se je združila z bolj prikladno in lažje dostopno cerkvijo v Medgorjah.

Medtem ko so se nekdanje zveze z vsemi drugimi cerkvami tekom dolge vrste let pretrgale in so bile prejšnje zveze popolnoma pozabljene, so se zveze s cerkvijo v Podgradu ohranile do današnjega dne. Tako pridejo dekleta na praznik presv. Rešnjega Telesa prangat na Radiše. Na pranganje v Podgradu pa gredo dekleta iz Radiš in tako hvaležno vrnejo darovane sveče podgrajski cerkvi.

V dobi po prvi, še bolj pa po drugi svetovni vojni, je duh materializma, ki se je v preteklem stoletju tako bohotno razpasel med meščanskimi sloji, zajel tudi preprosto kmečko ljudstvo. O tem nam nazorno pričajo tudi poteki pranganj na Radišah. Utihnili je glasna molitev med možmi, ni

žica ljudi na Šoglnovem dvorišču, kajti veseli dogodki „hojseti“ zanimajo vse, staro in mlado. Predno so se podali zbrani gostje v cerkev k poroki, je Rozka Windisch posvetila nevesti lepo deklamacijo, v kateri jemlje v imenu deklet od nje slovo, slovo tudi od brezskrbnih dekliških let in ji pokaže pestro sliko bodočega zakonskega življenja.

Micka se je udeleževala tudi v prosvetno-kulturnem delu in je rada pomagala pri igrah. Njen nastop je vzbujal vedno pozornost.

Ob spremstvu godbe so se podali svatje v cerkev, kjer so domači gospod župnik po šmarnicah opravili poročne obrede z lepim nagovorom. Poleg cerkvenega pevskega zbora je novoporočencema zapel tudi moški zbor iz kraja, kjer je ženin doma. Veselico pa so imeli pri Likebu v Šmihelu, ker je bilo radi velikega števila gostov pri Šoglnu premalo prostora.

ŠT. VID V PODJUNI

Dolgo nam je v zadnjem času smrt prizanašala, na kvatno soboto pa smo pokopali 18-letnega Markeja Rupica, pd. Kovačevega iz Rikarje vasi. Domači dušni pastir, č. g. dr. Zamjen, so se v prav lepih besedah poslovili od rajnega, ki je umrl v majniku svoje mladosti. Moški in dekliški zbor sta mu zapela žalostinke.

Kolesa znamk PUCH, JUNIOR in
RWC — Vsi nadomestni deli za
kolesa — Vsi kmetijski stroji

JOHAN LOMŠEK

ZAGORJE — ŠT. LIPŠ, P. EBERNDORF

Zahtevajte brezplačne cenike — Ugodni plačilni pogoji. — Prodajam tudi na obroke

Na binkoštni ponedeljek smo pokopali Škrjančevega otroka na Proboju, ki je zapustil to solzno dolino, star komaj šest mesecev, in se je uvrstil med nebeške krilate. Rajnemu Markeju časten spomin, Kovačevim in Škrjančevim pa naše toplo sožalje!

Štokrlja se je oglasila pri Kovaču v Mlinčah z deklico, pri Paharu na Horcah pa s fantom, ki je prejel pri krstu na binkoštni ponedeljek ime po sv. Vladimirju. O Binkoštih škofje birmujejo, naš Andrej Škof in Ana Fido, služkinja pri nadškofu Andreju v Solnogradu, pa sta ta dan botrovala.

Koncem majnika je napravila z dobrim uspehom izpit za šiviljo — mojstrinjo Žličjakova Katrej, ki bo s tem nadomestila na vasi lani umrlo šiviljo, Husovo Meto.

SKOCJAN

Pripravljamo se na sezono. Začeli smo kar z otvarjanjem gostiln, plesnih dvoran, ki rastejo kot gobe po dežju. Konkurenca je velika, tako da še vsi na vrsto ne moremo priti. Povsodi so napovedane priljubljene godbe, ki vabijo obiskovalce. Čeprav „jamramo“ in zdihujemo, da je velika kriza in pomanjkanje, da ni denarja itd. No, za take stvari pa se še kaj dobi, tako je vedno polno udeležencev vseh vrst, spola in starosti. Bo pač res, kar velja med ljudmi: „Stara sem, stara, delat ne morem, godci le god'te, rajat pa morem.“

Na binkoštno nedeljo je bilo lepo vreme in ob našem jezeru je vse naenbart oživel. Od vsepovsodi so prišli ljudje z mo-

(Nadaljevanje s 4. strani)

torji, avtomobili, največ seveda iz Gradca in Dunaja, pa so se večinoma vrnili. Obeta se nam lepa sezona, pa kaj, ko se vreme tako kisa, le dež in mrzel veter.

Na kvatno nedeljo je spet deževalo, čeprav smo računali, da bo lepo. Tokrat je bilo veliko ljudi pri nas. Tudi običajne procesije iz okoliških far so bile bolj številne kot druga leta. Maša ob 9. uri je bila napovedana na prostem, pa še z godbo. No, smo morali radi dežja vsi v cerkev, kolikor nas je moglo pač notri iti. Še kar lepo je bilo. Godci so igrali, mi pa peli, da je bilo veselje. Kaj takega se pa že sploča narediti. Zlasti na koncu smo lepo peli svetovno znano pesem „Povsod Boga“. Nekateri so rekli, da je to neki „ruski“ marš. Strah ima velike oči!

Na praznik presv. Rešnjega Telesa smo ob 3. popoldan pokopali našega veterana (najstarejšega farana) Harižvega očeta iz Žirovnice. Pokojni oče so bili stari 93 let. Njihov rod je zdrav, saj je bila očetova mati stara 106 let, ko je umrla. Pokojni oče so bili marljiv in delaven človek. Najprej so bili za gospodarja v gostilni pri Klecarju, sedanjem Domniku. Potem so bili pa želez-

ničar v Sinči vasi. Že od leta 1923 so bili v pokoju. Stanovali so v bivšem klosterskem gradu na Žirovnici, kjer jim je potpežljivo stregla hči Trezi. Tam so tudi umrli, sprevideni s svetimi zakramenti. Pokojni oče so bili dober katoličan in do smrti zvest materini besedi.

Pri nas tudi zidamo kar naprej. Na ovinu pod Rablnovo hišo stoji nova pošta, ki je še v surovem stanju. No, vendar enkrat bomo dobili pošto, kakor se spodobi našemu prometnemu kraju. Tako ne bo treba hoditi več v tisto luknjo. Tujcem pa bo prikrajšano iskanje in povpraševanje, kje je pošta.

Tudi Moriju je postalo pretesno in kar na hitro je zrastle novo poslopje ob hiši, kjer misli imeti trgovino, v sedanji trgovini pa bo imel seveda spet gostilno. Tako bo res vsakemu in vsem postrženo.

Gori ob cesti pa kar lepo stojijo nove hiše, Morakova, Mirija Florijana in Francija Jesseja. Ob potoku po dolini, kjer so se svoje dni le krave sprehajale, pa vrtajo in kopljejo in zidajo. Tako je Mlinar že postavil prav čedno hišico, ki je sedaj še v surovem stanju. Pa letos bo že „pribandral“ iz Leitgebave vile na svoje.

Popolna avtomatizacija telefonskega omrežja na Koroškem

Prejšnji teden je priredilo koroško ravnateljstvo pošte in brzojava časnikarsko konferenco, na kateri je natančneje obrazložilo načrte in dela tega ravnateljstva v bližnji bodočnosti.

Kakor znano nameravajo v Avstriji celotno telefonsko omrežje popolnoma avtomatizirati. Doslej pa je za izvedbo tega načrta manjkal potreben kapital. Pred kratkim pa je dovolila Švica Avstriji v ta namen potrebno posojilo in na Koroškem so že pričeli z deli za popolno avtomatizacijo telefonskega omrežja. Do konca letošnjega leta naj bi bila vsa dela že končana. Pri teh delih bodo pridobili marsikatero izkušnjo, ki jih bodo mogli nato koristno izrabiti pri podobnih delih v drugih zveznih deželah. Zato pa je do gotove mere izvedba avtomatizacije telefonskega omrežja v Avstriji odvisna od izvedbe teh del na Koroškem.

Koroško telefonsko omrežje je razdeljeno v več skupin in sicer: Volšperk za Labudsko dolino, Celovec za središče dežele in za okoliše Breže, Radenthein in Šmohor. V Špitalu bo središče za zapadni in severozapadni del dežele in v Lienzu bo središče za Vzhodni Tirol.

Daljnovidne naprave bodo zgrajene po zvezdnem sistemu, ki bo nadomestil sedanji petljasti sistem. Vsak naročnik bo mogel v bodoče govoriti, ne da bi prejeval zahtevan zvok v tel. centrali. Veliko prednost nove ureditve bodo mogli ugotoviti ravno naročniki v slovenskih delih Koroške. Tu je bil doslej telefonski pogovor n. pr. v opoldanskem času nemogoč. Pa tudi v nočnem času ni bilo mogoče telefonsko poklicati zdravnika. Vse te težkoče bodo z

novo preureditvijo telefonskega omrežja odpadle. Poštni urad bo potreben samo še v slučajih, da bo kdo zahteval k telefonu gotovo osebo, ki nima telefona ali ki ni v neposredni bližini telefonskega aparata.

Kot podzemni vodi bodo zgrajeni naslednji vodi: 1. Šmohor—Čajna—Plajberk—Beljak. 2. Winklern—Heiligenblut. 3. Lieserbrücke—Gmünd. 4. Poreče—Trg (Feldkirchen). 5. Št. Vid—Launsdorf. 6. Treibach—Strassburg.

Vsaka skupina ima spet podskupine. Pri polaganju potrebnih okrajnih kablov bodo polagali in preložili tudi krajevne kable. Pri tem moramo omeniti še posebej, da bo z novo ureditvijo priključek znatno pocenjen. Zato moramo priporočati vsem onim, ki nameravajo prositi za telefonski priključek, da se odločijo za to v času, ko bodo polagali zgoraj omenjene kable, in naj v tem času prijavi željo po priključku pri ravnateljstvu pošte in brzojava.

Po avtomatizaciji telefonske ureditve bo poseben registrirni aparat vzpostavljaj zaželen priključek, istočasno pa bo beležil tudi čas trajanja pogovora in pa tudi račun za ta pogovor.

Po ureditvi avtomatizacije bodo izvedene tudi spremembe v tarifah za razgovore. Krajevni pogovori ne bodo stali več — kakor doslej po 70 grošev en pogovor, ampak po 12 šilingov na uro, torej po 20 grošev na minuto. Petminutni krajevni pogovor bo stal torej 1 šiling. Ugotovitev računa za pogovor napravijo priključni aparati, ki delujejo bolj hitro pri medkrajevnih in bolj počasi pri krajevnih pogovorih.

dro.

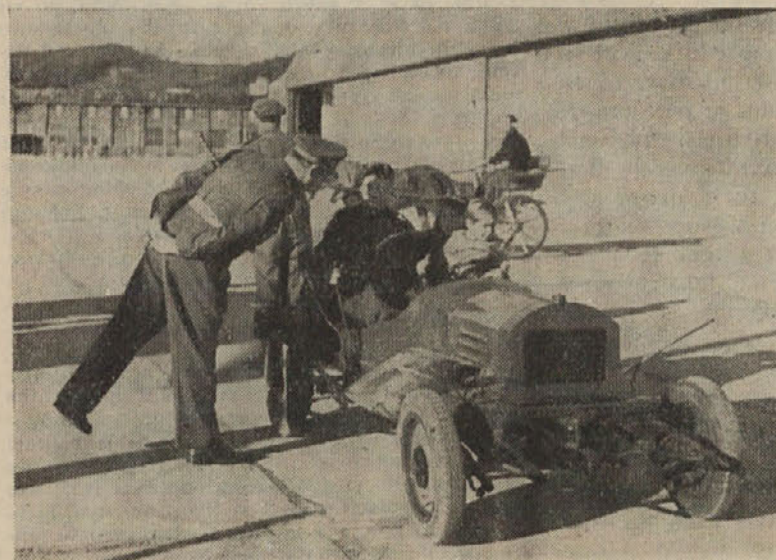
TOVARNA AVTOMOBILOV

Thomas Bohrer

SPET V OBRATU

Pred osmimi leti so britanske zasedbene oblasti zasegle tovarno avtomobilov v Celovcu, last Thomasa Bohrerja. Šele po osmih letih so zasedbene oblasti tovarno spet izročile lastniku.

Tovarna avtomobilov Thomasa Bohrerja je bila ustanovljena leta 1871 in je bila splošno znana ne samo na Koroškem, ampak še daleč preko koroških mej. Prvi osebni avtomobili v Avstriji so bili grajeni v tej tovarni. Tudi spodnja slika nam predstavlja avto iz leta 1901, ki je še danes dobro ohranjen, zanimiv pa je zlasti zaradi svoje oblike, ki sicer takrat ni bila v navadi.

Avtomobil
tvornice
TH. BOHRER
iz leta 1901

Leta 1945 je tovarniške prostore zasegla britanska zasedbena oblast in jih je šele po dolgotrajnih pogajanjih spet vrnila družini Bohrer. Po temeljiti prenovitvi je bila prirejena ob začetku ponovnega obratovanja primerna slovesnost. Pri tem so poudarjali pomen tega podjetja tudi zastopniki oblasti. Predstavniki podjetja Steyr-Daimler-Puch A. G. pa je posebej omenjal za sluge podjetja Bohrer za koroško deželo, posebej je poudaril pomen tega podjetja za čim večjo zaposlitev delavstva na Koroškem. — Pri slovesnosti je bil navzoč tudi zastopnik zasedbene oblasti Mr. Goschen, ki se je sam zelo zavzemal pri zasedbeni oblasti, da je dobila družina Bohrer svoje podjetje spet vrnjeno.

Obnovljeno podjetje ne bo izdelovalo samo novih avtomobilov, ampak bo obnavljalo in popravljalo brezhibno tudi starejše avtomobile. To pa bo zopet omogočalo zaposlitev velikemu številu delavcev, ki bodo tako dobili pri tem podjetju svoj kruh in bodo s svojim delom koristili koroškemu gospodarstvu.

Bohrer, moramo povedati našim bralcem, da bomo v kratkem še večkrat mogli pisati o tem podjetju in o delu tega koroškega podjetja. Danes pa moremo podjetju ob vzpostavitvi obratovanja samo čestitati in mu želeči čim večji uspeh pri delu. dro.

Kdo bo to plačal?

Samo stvarna škoda pri prometnih nesrečah na Dunaju je dosegla v enem letu nad 30 milijonov šilingov!

Kdo edino more to plačati:

Zavarovanje!

Premalo: Gospa (sinčku prijateljice, ki je na obisku): Ali hočeš malo torte?"

Sinček: „Ne!“

Gospa: „Kaj pa bi rad?"

Sinček: „Veliko!“

J. Š. Baar — Al. Nemec:

ZEMLJA IN LJUDJE

Roman

(21. nadaljevanje)

Počasi in glasno je bral župan, počasi in glasno je prisegal Cimbura.

„Prisegel je,” je potrdila občina, ko je Rouček zaprl knjižico in vzel naočnike z noga. Po gostilni je nastal šum, kakor bi se dvignil veter. Možje so se globoko oddihovali, predstavljali noge, stoli so škripali in možje so se znova usedli. Kmetje so se pokrili in potegnili čedre iz žepov in kožnate mehurje s tobakom in kresilom. Spet se je končalo eno dejanje in zdaj je preostajalo le še zadnje.

Vsi so mislili, da bo to nekako takole: Cimbura se bo poslednji pokrtil in bo stoječ pri mizi naglo in samozavestno, kakor se spodobi za gruntarja, dejal: „Gostilničar, piva sem, dajem za sod piva, za sod starega in dobrega!”

Župan pa bo vstal in dejal: „Zahvalimo se za čast, da boš pa vedel, kakšna je putimska občina, tudi mi tebi za dobrodošlico dajemo za en sod.”

Tedaj se bo Cimbura ozrl in rekel: „Gostilničar, vzemite dve procki in pošljite k Piksovim ter prinesite kruha iz nove moke, maslo iz sladke smetane in kuminovo skuto, da nam bo pivo bolj teknilo.”

Toda hudo so se zmotili. Uračunali so se! Kaj plete Cimbura? Ne morejo verjeti svojim ušesom. Mnogi so osupli, drugi ga zmešano z odprtimi usti in očmi gledajo ter s prsti na pokrovu prižgane čedre strmijo

vanj. Vsi zavzeti gledajo novega soseda. Ta se je zavedal, da bo povzročil preplah, pa je vseeno poslušal svojega očetovskega prijatelja in spregovoril tako, kakor mu je bil navsvetoval:

„Za sprejem v občino se spodobi, da kaj dam.

Zasadil bom zato deset hrušk in deset jablan.

Povejte, sosedje, določite cesto, jaz bi vam svetoval kolovoz v mesto.”

Komaj je skončal, je takoj, kakor da bi ga pičil, planil s svojega sedeža kmet Klasek. Do sedaj med razpravo ni niti besede spregovoril, sedel je in zagrizeno molčal, da so se vsi čudili. Poznali so Klaska.

To je popadljiv človek kakor hud pes. Ko pogleda, uroči, ko spregovori, ugrizne. Je znan gozdni in rečni lovski tat, nagel, vnetljiv kakor smodnik in nepopustljiv sodnik kakor vse njihovo pokolenje. V občini vedno ugovarja, kriči, se prička in ne enkrat ga je moral Černoch javno krotiti.

„Hočeš v občino uvesti nove mode? Za pivo nimaš? Birt, nalij mu vode!” je z nataknenim posmehom vpil Klasek in možje so se smejali. Med smehom so se oglašali tudi drugi jezni in karajoči glasovi.

„Tujec je, stare navade ruši,” so kričali bajtarji.

„Resda, tujec, po telesu, po duši.”

„Stare navade obeša na klin.”

„Dol z njim, dol z njim!” je bučala užaljena in nahujskana gostilna in Bog ve, do kakšnega konca bi prišlo, če bi razboriti župan dovolil, da se burja razbesni.

Toda župan je vstal, si z udarcem prava naredil molk in mirno dejal:

„Ne delaj, Cimbura, zoper vaški red,

ne sej prepira, ne razdiraj besed.

Mirno z nami k mizi sedi,

k skupnemu litru, k skupni skledi!

Družno pojemo kruh, popijemo pivo in si pokramljamo prav ljubeznivo.”

„Tak, naj teče pivo, plačam vsega, kakor voda v reki, in drevesa posadim spomladi, da ne bom z obljubo v opreki,” je zakričal užaljeno Cimbura in šel k svoji kučmi.

Gostilničar Srnka je takoj privabil skozi vrata pripravljeni sod piva, ga postavil na mizo, po sobi so zabobneli udarci lesenega kija in pivo je začelo teči...

Mize so postavili tudi h klopem, prižgali so nove sveče in Srnkova je jemala Cimburovi mlajši dekli iz procke hlebe kruha, velike kakor plužna kolca in visoke, da jih nož ni prerezal. Starejša dekla je prinesla rumeno maslo in bele hlebe skute.

Cerkovnik Kolarič je na tihem odšel ven in čez nekaj časa so pripluli skozi okna glasovi večernega zvonjenja. Župan je z možmi glasno odmolil „Angel Gospodov”. Vsem se je zdelo, da zvon sv. Lovrenca doni danes častitljiveje in slovesneje kakor druge krat.

Ko je zvon obmolknil, se je občina mirno razvila in šumela kakor roj čebel, sedeč na medenem satovju. Jedli so, pili in kadili ter si z dovtipi, s smehom in tehtno besedo kakor s soljo začinjali zabavo.

Spodobi se, da bi Cimbura občino spoznal, ne spodobi pa se, da bi se človek sam s svojimi dejanji ponašal. Zato je začel Černoch resno in modro razkrivati posebnosti putimskih sosedov. „Ne bahamo se, ne, to ne, temveč mi Putimci tudi nismo kar tako! Kovanda v Hradišču je moder mož, toda z našim županom se ne more meriti!”

„Seveda ne,” so vsi ponosno potrdili.

„Nekaj ti bom povedal, Cimbura. Tale naš župan, ko gre po Pisku, gre ob poslopju okrajnega glavarstva, ko zdajci nekdo potrka na okno. „Župan,” mu nekdo pravi, „tukaj imam nekaj za vas, da mi ne bo treba zavijati in pisati naslova, vzemite to kar vi s seboj!” in mu je dal skozi okno šop listin. Župan jih je vtaknil v žep, jih doma prebral, uredil, podpisal, pritisnil pečat in jih ob sejmu spet vzel s seboj v Pisek. V Pisku se je srečal z gospodom mestnim županom, segla sta si v roke in šla skupaj mimo urada.

„Počakajte, trenutek,” mu je rekel naš župan in je spalico potkal na okno. „Gospod kolega, kaj pa delate,” se je prestrašil mestni župan.

„Uradujem,” pravi naš Rouček in vleče papirje iz žepa. Okno se odpre in skozenj se sladko smehlja gospod komisar. Misli je, da je trkal mestni župan, da bi šel z njim na vrček piva.

„Kein Wein!” mu de naš župan, „ampak tele spise sem prinesel in jih v redu predajem,” in jih položi z nitjo zvezane na okno.

„To sist 'ne Frechheit, Keckheit, Trägheit!’ je robantil komisar, da so se ljudje ustavljali na hodniku pod oknom. Vpil je, naj gre župan v ekspedit, potrka na vrata, kakor se spodobi in mora.

„Ah kaj,” odgovori Rouček, „jaz sem putimski župan, tu sem spise dobil, tu jih vračam in zbogom, sejem ne čaka, tam imam gnezdo prascev na prodaj,” in je odšel. Tak je naš župan,” je končal Černoch.

„Prav je tako, prav,” so prisotni glasno hvalili.

(Dalje prihodnjič)

„Kar mož nebesa so poslala, vse mati kmečka je zibala“

Tako piše Gregorčič, eden naših največjih pesnikov. Kakor on sam, tako so skoraj vse veliki slovenski možje izšli iz kmečkega doma. Skromen kmečki dom jim ni mogel dati vseh potrebnih sredstev za študij; a dal jim je nekaj, brez česar bi ne mogli postati tako slavni. Dal jim je globoko vero, veliko ljubezen do domovine ter krepko voljo. S tem v srcu so premagali vse težave in vso bedo v letih študija.

Kako je Cankar, naš največji pisatelj, ljubil svoj borni domek na Vrhniki, svojo mamo in svojo domovino. Dejal je, da nam mora biti: mati, domovina, Bog vse — vse, to je naše življenje. Kako težko je bilo njegovo študentsko življenje, velikokrat je moral biti lačen in pozimi brez tople obleke. Toda zdržal je z mislijo na svojo mater in domovino. Vso to bedo opisuje v svojih črticah in spisih.

Oče našega Slomška je hotel, da bi postal Tonček kmet — njegov naslednik. Kaj bi imeli mi od njega, morda ničesar, če bi se to res zgodilo. Tako nam je pa Slomšek zelo veliko dal. Vse življenje je posvetil svojemu ljudstvu. Velikokrat nas je učil spoštovati materini jezik, to je nekaj najlepšega, kar smo prejeli od svoje matere. Učil je našo mladino in s tem je storil največ; kakršna je mladina, taka je naša bodočnost. Mladina je moč naroda.

Naš največji pesnik Prešeren je bil tudi kmečki sin. Trdo se je moral boriti za vsakdanji kruh. Sam ni imel ničesar in vendar nam je toliko dal. S svojimi pesmimi je prikazal velikim narodom, ki so nas zaničevali, da je tudi zaničevani jezik njim enakovreden in nas je postavil tako na isto stopnjo z njimi.

Tudi vsi drugi veliki slovenski možje so prestali veliko bedo v času študija in tudi njih poznejše življenje je bila neprestana borba za obstanek.

Iz vsega tega vidimo, da je resnica, kar je rekel Gregorčič. Vsi naši veliki možje so izšli iz preprostega ljudstva. Vse je zibala preprosta žena — kmečka mati, kateri se moramo tudi zahvaliti. Ali bi bil naš jezik ohranjen tako čist in lep, če bi ne imeli teh mož? Ne, Nemci in drugi veliki sosedni narodi bi nas potujčili. Proti temu smo se mogli boriti z našimi knjigami, z našimi pesmimi, povestmi, črticami in romani, katere so nam dali naši veliki možje.

Njim gre velika zahvala in čast!

Kresne noči

Prižgali smo kres.	in žalikžene
Vsi bregovi	vse molčijo...
ožarjeni so	
in lesovi.	
Zarajali raj	Oj, jutranji zor
smo krog kresa —	že nam sveti,
Hej, pesem doni	zvon jasno doni
nam v nebesa!	v Gospe Sveti.
V to kresno smo noč	Pobožno se vsi
prislunhili	priklonimo
in tajno smo moč	in z ognjem vseh src
začutili — — —	zdaj molimo:
Saj lipe v polnoč	„Le, Janez Krstnik,
nam dehtijo	nas prekrsti,
	da v Bogu se rod
	nam učvrsti!“

Milka

„VERA IN DOM“

Začetkom meseca junija je izšla 5. številka letošnjega letnika „Vera in dom“. Uvodna stran je posvečena po besedilu in v slikah naši Zilji. Poleg verskih člankov najdemo še druge zanimive članke in lepe slike, od katerih je gotovo najlepša slika iz šentrupeške razstave. Tokrat vsebuje list kratko igrice pod naslovom „Domovina — mati“. V vlogah nastopajo dekleta naših treh dolin v narodnih nošah. Pozornost pa vzbuja opisovanje Hercegovke „Od zaroke do poroke“. Posamezne članke pa vežejo vsebinsko lepe pesmice v celoto.

ZA DOBRO VLJO

Nekemu lekarnarju je ušla žena z nekim drugim. Nato je lekarnar dal v časopis sledeči oglas: „Obveščam onega, ki me je rešil moje žene, da sem mu pripravljen dobaviti mazila, obveze, arniko, spalne praške, bergle itd. po lastni ceni.“

Radovedneža: Zdravnik: „Kaj pa Vam je?“ Bolnik: „To bi tudi jaz rad vedel, zato sem pa prišel.“

IZ SLOVENSKEGA KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Ksaver Meško:

Legenda o umeli in zopet oživelu ljubezni

Stara je ta pesem — pesem o ženski nestalnosti in nezvestobi in o mladem srcu, ki je moralo zaradi nje umreti. Stara je, in skoro srām me je, da jo ponavljam. Ali vendar — enkrat še bodi zapeta in izpeta za vedno...

Nekega jutra so našli mladega umetnika zvonarja med zvonovi v delavnici mrtvega. In vse zvone razen treh so našli razbite.

Bliskoma se je razširila novica po mestu, po vsi deželi, daleč čez meje dežele. Zakaj ime umetnikovo je navzlic njegovim mladim letom že vsepovsod slovelo. Po vsi deželi in daleč izven nje so peli v zvonikih njegovi zvonovi, vsi čudovito skladni, čudežni umotvori. Toda iz vseh je drhtelo veliko hrepenenje, iz vseh je plakala globoka otožnost in žalost. Z opojnostjo so polnili ti zvoki srca, ko so ljudje poslušali skrivnostno pesem. A ta mehka opojnost se je polagoma prelivala v težko zamišljenost, bolesto otožnost. Čim dalje je kdo poslušal spev zvonov, tem več žalosti in bolesti mu je bilo iz njega v srce.

„Nikjer in nikoli še nisem slišal zvonov tako peti,“ si je govoril tujec popotnik na cesti in se je pokrižal ob glasovih, ki so mu s čudežno močjo vzbavali misli, srce in dušo.

Zakaj ob Boga izvoljeni, od umetnosti z bridkostjo blagoslovljeni umetnik je vdihnil vsem svojim otrokom svoje skrivno hrepenenje, grenko otožnost svojega hrepenčnega srca. Po ljubezni je koprnel noč in dan, ob delu in v sanjah. Hrepenel je po srcu, ki bi bilo vredno, da mu odpre on svoje srce z vsemi njegovimi zakladi in biseri, po srcu, ki bi umevalo njegovo srce in bi se v vdani zvestobi povsem izročilo in posvetilo njegovemu.

Pa ga ni našel.

Odtod njegove duše otožnost, ki jo je vlivljal v vse svoje umotvore. Ti pa so njegov nemir in njegovo bol s stoterimi glasovi in v tisočih variantah peli križem dežel.

Pa se je dogodilo čudo v samotnem umetnikovem življenju. Srečal je nekoč bitje, ki ga večni Umetnik ni mogel doumeti in ustvariti lepšega. Zazrl je ob sebi obraz, da ni bila skladnejša, krasnejša nobena misel njegove umetniške duše, ne sladkejši najprestnejši sen njegovega mladega srca. Videl je za hip goreti pred seboj oči, kakršne morajo biti oči kerubima, stoječega najbližje prestolu božjemu: ves nebeški soj. Luči božje odseva iz teh oči... Srce, ki je zadržalo ob tem srečanju v še nikdar okušani sladkosti in v velikem, tesnem strahu, je zaslišalo glas, kakor da je priplul do njega pozdrav naravnost iz nebes. V spanje so mu zvenele od tedaj noč za nočjo njene sladke besede. V sanjah so gorele pred njim njene žarne oči, da so ga njegove bolele, dasi jih je pred bleskom teh nebeških sonc zaklapljal plašen kakor dete in obenem drhteč v neskončni sreči in radosti.

A še huje je bolelo srce.

Mrl je v nemem hrepenenju. Vse to kopnenje pa je vlivljal v blestečo snov, ki je dobivala življenje iz njegovih misli, iz njegovih sil. In vedel je: ta sedaj še nerazložno, zamolklo jecajoča in brneča snov ohrani njegovo hrepenenje dolga stoletja, v čudoviti pesmi ga širi in oznanja od roda do roda.

VABILO

Slovenska igralska družina iz Celovca gostuje z veseligr

„SVOJEGLAVČEK“

v nedeljo, dne 14. junija, ob 3. uri popoldne pri Favu v Srednji vasi (Gorenče) in ob 8. zvečer pri Šoštarju v Globasnici

Vsi iskreno vabljeni!

A glej, nenadoma je stopila na pot njegovega življenja spet čudežna deva, ki jo je iskalo vse njegovo hrepenenje od dne, kar jo je za hip videl prvič. Izvedel je skrivnost in sladkost: njemu je cvetela njena rajska krasota, nedotaknjena od tedaj po človeški roki; njemu je hranila vso svojo sladko ljubezen in vso otroško-zvesto vdanost. Glej, nebeške njene oči, ki jih je do tedaj gledal in božal le v smelih sanjah, so se potapljale v njegove z ljubeznijo in žarom, da mu je bilo srce pijano od nenadne, prevlekle sreče. Nanj je razlival vso svojo prelest in božajočo nežnost njen angelski smehljaj. V njegovo dušo so iskale poti njene mehke, mameče besede — ah, ali ji ni bila širom odprta pot od trenutka, ko je zavzeto oko prvič strmelo v to prikazen iz domovine blaženih. A zbegana, sreče ne vajena duša ni upala pričakovati blagoslovljene ure. da bi res prišla po tej poti kraljica, izmed tisočeriha zaželjena.

Pa je vendar prišla.

Nikoli ni bilo takega praznika v samotnem srcu umetnikovem kakor ob posvečenem dnevu, ko je prvič poslušal sladko izpoved njene ljubčje duše in je čutil ob svojem srcu drhteče utripe vzvalovanega, kipečega njenega srca...

Samo biserno srečo je vlivljal v tistih časih v dragoceni bron, ko mu je dajal obliko in življenje. Ni imel prijateljev, ki bi jim svojo skrivnost zaupali; nimajo prijateljev velike duše, same hodijo po višavah življenja; zato je njih življenje mnogokrat tem žalostnejše, čim više so se povzpeli v moči in slavi. Tudi tisti, ki so se mu bližali in so mu ponujali svoje prijateljstvo — dovolj ceno — so se morali ustavljati v spoštljivi oddaljenosti: umetnik je poznal ceno človekovo in vrednost človeških src in lepih besed.

A ljubljena snov mu je bila zvesta. Pokorna mu je bila v vsem, povsem mu vdana. Zato mu je bila edini, najdražji prijatelj.

Kakor poprej bolesto kopnenje, je vdihaval zdaj visoko pesem osrečene, ljubčje in ljubljene duše zvonovom, da jo pojo in znaniho širom dežel...

„Česa se bojiš, o duša?“

Prenehal je večkrat v tistem srečnem času sredi dela in je zamišljen prisluškoval skrivnostim, ki so mu klike in pritaženo govorile v duši. Brez spanja je presanjaril mnogo noči na postelji ali slonel ob oknu in se, zroč omamljen v balzamično noč, čutil tem nedoumljivim tajnostim.

Včasih pa je v duši hipoma vse onemelo, kakor v prirodi vse onemi in okameni pred strašno nevihto. Prestrašil se je tedaj, vznemirjen se vprašal: „Česa se bojiš, o duša? Glej, kako te ljubi, kako ti je zvesta. Kdaj je bilo katero deključje srce tako polno same vdanosti in zvestobe? ... Mirna, o duša, mirna!“

Samo ljubezni je videlo s srečo omamljeno oko, samo zvestobo je sanjalo ljubčje, zvesto srce.

In ni moglo umeti, ne verjeti, ko se je zgodilo tisto nepričakovano čudo. Maziljena kraljica njegovih rožnih sanj je krenila nenadoma na pot, vodečo daleč v stran od njega; sledila je možu, ki je ni bil vreden in ji ne bo mogel dati, najsi morda tudi želi in kani, vse življenje toliko ljubezni, kakor ji je daroval on v enem dnevu, ker ji je daroval in posvetil vse srce, vse misli, vse moči.

Tedaj je stal ves zavzet pred nerazjasnim brezdnom človeškega srca in se venomer trpinčil z vprašanjem:

„Kako to? Zakaj to? Je li to mogoče?“

Nikogar ni imel, ki bi mu bil razvozlal pretežko zagonetko, in sam si je ni mogel.

Tako je prekletstvo njene nezvestobe leglo z vso težo nanj. In ga je strlo.

V noči po njeni poroki je prišel v delavnico. Vzel je majhno, svetlo kladivo. Z njim je stopal od zvona do zvona. Vsakemu je z nežnimi, skoro božajočimi udarci izvalil njegovo skrivnost.

Vsaakega, ki je pel njegovo srečo, zmagoslavni spev njegove ljubezni, je zaznamoval. Smrti ga je zapisal.

Le trije, najzadnji trije, ki jih je vlivljal v poslednjih dneh, v dneh dvomov in trpljenja, so peli otožno, še žalostneje od tistih, ki jih je pošiljal v svet, preden je posijala nanj milost njenega angelskega pogleda, preden mu je prišlo blagoslovljeno razodetje njenega srca.

Nato je kakor utrujen sedel in je sedel dolgo med zvonovi. Blodne njegove misli so se razgovarjale z njimi, kakor se razgovarja ljubčje, obupajoča mati z otrokom, smrti določenim.

„Ako je zvestoba umrla, ne moremo živeti mi; ne vi, ki ste bili priče moje sreče in bi naj bili skozi stoletja nje glasni znatitelji, ne jaz. Vse nas je blagoslovila smrt s svojim milostnim pogledom. Zato se nikar ne srdite name, otroci moji.“

Drhteč v boli in sočutju je vstal. Vzel je drugo, težko kladivo. Stopajoč z bolestinim, trpečim licem od zvona do zvona je z mogočnimi, srditimi in ob-

enem ljubčjimi zamahljali na kosce zdrobil vse smrti zaznamovane.

„Saj ne morete živeti in peti. Ne morete in ne smete. Laž je v vas, in svetu bi oznanovali laž.“

Kakor vzkriki in vzdihli umirajočih duš je tožeče zvenelo po delavnici.

Le trem poslednjim je prizanesel.

„Vi ste otroci moje žalosti in boli. V vas je resnica. Zakaj le bol in trpljenje je resnica življenja, radost le kratka, strupena prevara... Pojte o moji boli, o mojem trpljenju od roda do roda... In o smrti pojte. Zakaj ljubezni je umrla. In z njo je umrlo vse. Zato ne pojte nikoli veselot!“

Globoko na prsi je povesil glavo. Stojč, oče in sodnik, ob svojih zadnjih otrokih, je dolgo razmišljal. Ko se je prebudil iz premišljevanja, je dostavil tiho in negotovo, kakor sam ne bi mogel verjeti na možnost takega čudeža:

„— razen če bi ljubezni kdaj zopet oživila.“

Po ljubezni in obupu zmagani je objel po vrsti zadnje tri zvonove.

Bilo je za slovo.

Drugo jutro so ga našli v delavnici mrtvega...

(Konec prihodnjaj)

PREGOVORI

Kdor živi in dela za ljubezni in pravico, temu se tudi prijatelji ne bodo nikdar izneverili.

Laž je zlati most, po katerem hodi zloba. Prazni glavi tudi polna blagajna ne koristi.

Mirna vest je včasih samo znamenje slabega spomina.

Na petelina

(Nadaljevanje)

Ko s prijateljem tako zasledujeva petelina, me potegne prijatelj nenadoma za kake tri korake nazaj, potem pa jo spet malo porineva naprej, treba je biti namreč jako previden. Če te enkrat petelin opazi, je konec z vsem veseljem in ves trud bi bil zaman.

Malo v zadregi me vpraša prijatelj, če imam patrone in kakešne. Ko vidi, da si glede patronov nisem v skrbeh in mu pokazem patron šte. 6, se mi prijazno nasmeje ter dostavi, če jih dro znam sam vložiti in če znam pravilno ravnati s puško?

Ker je postajalo vedno svetleje in je bil tudi petelin vedno bolj vesel lepega jutra, ki je obetalo lep sončni dan, sem takoj napolnil magacin svoje puške; imel sem jo pripravljeno, da bi jo mogel ob potrebi takoj sprožiti. Že sem stal s smrtonosnim orožjem pod drevesom, na katerem je petelin oznanjal svojim družicam novo jutro.

Petelin se je javljal vedno pogostejše. Ko ga takto previdno zasledujem in stopam sem ter tja, naletim na veliko debelo smreko, še malo naprej pa sem bil pri majhni, košati jelki. Petelin žaga in žaga, jaz pa gledam. Naenkrat ga vidim, ko je na bukovi veji poleg velike smreke, kakih 30 korakov od mene. Peruti nagnjene navzdol, vrat pokonci in z našopirjenim perjem okrog vrata; obračal se je na veji in opazoval, jaz pa stojim kot pribit, samo misel s prošnjo se mi utrne: „Sv. Hubert, zdaj mi pomagaj!“

Petelin začne zopet svojo pesem, jaz napnem petelina pri puški in jo namerim na petelina. Pok pretrga jutranjo tihoto in petelin pade pred moje noge. Dvakrat še udari z mogočnimi peruti, svojim družicam v slovo...

V tem trenutku je prihitel prijatelj, vzdigne petelina in mi pravi: „Moj gruški, ta je pa težak in star hudir.“ Želi mi lovski blagor, dene mi na klubok zeleno vejico; ravno tako sva ovenčala tudi petelina. Najprej sva nato namerila korake k moji torbi in k steklenici, katero sva po nekaj minutah dosegla. Usedla sva se in popila žganje. Ker je bila ura že četrta na pet, sva jo mahnila s petelinom kar po najkrajši poti proti domu, da ne zamudiva sv. maše. Ob šesti uri zjutraj sva korakala ponosno s prvim petelinom skozi vas in voščila vsem, ki sva jih na potu srečala, dobro jutro in lovski blagor.

(Konec)

KULTURNI RAZGLED PO SVETU

Na razstavi „Kraljica in Commonwealth“, ki je bila te dni odprta v londonskem Imperialnem inštitutu in je ena mnogih kulturnih prireditev v kronanskem letu, je tudi poseben oddelek, posvečen Afriki. Tu so razstavljeni najrazličnejši predmeti iz materialne kulture afriških ljudstev, ki so jih prinesli v britanske muzeje razni raziskovalci. Na posebno častnem mestu so razstavljeni ostanki za velikim misijonarjem Davidom Livingstonom, med katerimi je tudi njegovo poslednje pismo iz Afrike, njegova značilna koničasta čepica in verige, ki jih je snemal afriškim sužnjem.

V maju sta po Veliki Britaniji pričeli gostovati dve evropski celinski gledališki družini: pariška „COMEDIE FRANCAISE“ in italijanska gledališka družina „RUGGERA RUGGERIA“. Londonški „Times“ je ob premieri, ki sta ju imeli pred kratkim obe družini v Londonu, laskavo zapisal, da sta obe gledališki skupini, ki sta nekako začeli polno gledališko sezono gostovanj v Veliki Britaniji, prinesli „svež dih lepote“, ki je značilno kontinentalen.

Deset ameriških vseučilišč, med njimi tudi Kolumbijsko in Princetonsko, bo poslalo svoje rektorje na kongres Zveze univerz Britanske državne skupnosti, ki se bo vršil od 13. do 17. julija letos na univerzi v Cambridgeju.

Ameriška ustanova za znanstvena raziskovanja in proučevanja sodobnih gospodarskih problemov, imenovana „SKLAD DVAJSETEGA STOLETJA“, je dala na razpolago denarna sredstva za triletno proučevanje Afrike, dežel, ljudstev in njenih bogastev. Znanstvena ekipa je bila že sestavljena in bo 1. septembra letos začela proučevati načrte za delo, zgodaj leta 1954 pa bo odšla v Afriko.

V newyorškem muzeju moderne umetnosti je bila te dni odprta razstava povojne evropske fotografije, ki je prva taka večja rastava v ZDA. Razstavljenе fotografije je zbral na svojem nedavnem potovanju po Evropi sam ravnatelj fotografskega oddelka muzeja, Edward Statshen. Razstavljenih je več kot 300 fotografij, med njimi portreti, dokumentarne slike, abstraktne in surrealistične kompozicije.

Uspeh mlekarstva — v zadružništvu

Prijatelj se izkaže v sili. Ravno tako tudi zdravo, pravo zadružništvo. V dobrih časih si more kmet v glavnem pomagati sam, pomoči pa je potreben v slabih časih, v časih krize, ki se danes pojavlja v kmetijstvu vsak dan bolj. Najzanesljivejša in najboljša opora kmetu v sedanjem in bodočem času bo zadružništvo. Zato ne bo odveč, da omenimo danes delovanje **Spodnje koroške mlekarne**, ki deluje že 25 let za izboljšanje mlekarstva in za čim boljše vnovčenje mleka. Najboljše se vidi na zunaj delovanje vsake zadruge iz poročila vsakoletnega občnega zbora. Na občnem zboru Spodnje koroške mlekarne (Unterkärntner Molkerei), ki je bil koncem prejšnjega tedna, so govorili o delu te zadruge predsednik kmetijske zbornice Herm. Gruber, načelnik Kr. Adlssnig in pa ing. Rainer.

Na omenjenem občnem zboru, ki je bil obenem tudi jubilejno zborovanje ob 25-letnici obstoja in uspešnega delovanja mlekarne, je bila sprejeta soglasno naslednja

RESOLUCAJA

Zadruga je odločilno prispevala k ozdravitvi našega kmetijstva in k povzdi domačega mlekarstva, k izobrazbi kmečkega prebivalstva in k informiranju pristojnih uradov s svojimi vsakoletnimi resolucijami na občnih zbora mlekarne in z objavljanjem pojasnil in strokovnih člankov funkcionarjev zadruge v dnevnem in strokovnem časopisu. Žal pa je treba ugotoviti, da so bili upoštevani zadevni konkretni predlogi, ki so se izkazali kot pravilni, redno šele po enem letu. Tako je bilo n. pr. zvišanje premije na krušno žito od 15 na 65 grošev, ki je bilo predlagano v dunajski „Presse“ dne 9. septembra 1951, uveljavljeno šele v jeseni leta 1952. In možnost nakupa polnomastnega mleka, kar je bilo predlagano v „Presse“ dne 13. maja 1952, je bila uveljavljena šele marca 1953. V zadnjem slučaju je bil s tem pravi trenutek že zamujen, ker je neugodno vplivala takrat preobilica zalog masla, ki so nastale deloma tudi vsled ponudbe „mlečne margarine“ v kmetijstvu.

Ako bi zvišanje cen krušnemu žitu uveljavili eno leto prej, bi bili že prej znatno bližje samoprekrbi in bi tako prihranili državi velike vsote tujih plačilnih sredstev. Vsled večje oddaje krušnega žita bi bila tudi svinjereja bolj prilagoden potrebi. Nadalje bi uvedba takrat predlagane cene polnomastnega mleka v iznosu S 2,40 namesto S 3,— in več za en liter, kakor so marsikje brezuspešno zahtevali, doprinesla k postopnemu zvišanju porabe polnomastnega mleka, kar bi omogočilo tudi prilagoditev proizvodnje masla resnični potrebi. Tako ne bi prišlo do prevelike ponudbe na trgu s svinjami in z

po znižani ceni samo onim, ki si drugače teh proizvodov ne morejo kupiti in ki danes trošijo „mlečno margarino“ mesto masla. Proizvodnjo te pa bi morali nato zaradi upravičene zaščite domačega kmetijstva in zaradi prihranka deviz kontingentirati.

Nikakor ni v soglasju z dejstvi trditev o zmanjšani kupni moči, ko pa je v primeru z letom 1937 potrošnja mleka kljub prodaji mleka po znižani ceni bila v letu 1953 skoraj enaka. Medtem pa je narasla potrošnja skoraj še enkrat tako dragega piva za 41 % in cigaret za 70 %. Tako je dobila država samo na tobačnem davku v letu 1952 okrog 1.150 milijonov šilingov. Po uradnih statističnih podatkih pa znaša indeks pri mleku v mesecu aprilu 1953 le 471 nasproti povprečnemu indeksu za živila v malo-prodaji, ki je 677. Ako je torej leta 1937 stal 1 liter mleka 45 grošev, bi moral danes stati v malo-prodaji najmanj 3 S in ne 2,12 S.

Prodaja svežega mleka je bila v kmetijstvu vedno najvažnejši vir dohodkov, ki so deloma krili tudi že pred vojno in po vojni manjše dohodke pri predelavi mleka. Danes pa je skoraj obratno, kar je deloma tudi posledica dejstva, da je pri zadnji odredbi o prodaji mleka s 3,5 % masti od povečanih stroškov v višini 18 grošev pri litru prevzel potrošnik le 8 grošev, kar pomeni znižanje cene mleku v malo-prodaji za 10 grošev pri litru. Ker dobi torej kmetijstvo pri povečani tolačbi za 6 gramov masla pri enem litru mleka samo 6 grošev, pomeni to pri 600 milijonih litrov svežega mleka na leto vnovčenje za 25 vagonov masla na mesec pod ceno margarine in sicer komaj po 13 šilingov za kilogram.

Kmetijstvo mora torej nujno vztrajati v smislu odredbe o uravnavanju cen na zahtevi po „narodno gospodarsko upravičeni“ ceni za proizvajalce mleka. Zato mora zahtevati tako dolgo državni „prispevek“ po 20 grošev za liter mleka za vso količino mleka, ki pride na trg, to je za približno 1.200 milijonov na leto, dokler ni pravično izenačena cena za mleko z odgovarjajočim povprečnim indeksom za živila. Da bi izravnali izgubo, ki je nastala vsled odredbe o zvišanju tolačbe, bi moral biti državni prispevek po 25 grošev za liter mleka. Ker pa dobiva država na škodo kmetijstva ogromne zneske pri potrošnji alkohola in nikotina iz kupne moči prebivalstva, je razumljivo, da mora država tudi doprinesti k odgovarjajočemu znižanju cene za mleko.

V zadnjih dneh so uradno poudarjali, da je današnja proizvodna cena za mleko zagotovljena tudi pri zvišanju proizvodnje mleka. To pomeni nedvomno znaten napredek. Kmetijstvo pa istočasno pričakuje, da bo izpolnjena tudi obljuba o izplačilu do-

Zborovanje zastopnikov koroške dež. zavarovalnice

Uradni sedež Koroške deželne zavarovalnice je v Celovcu, kjer je tudi centrala te domače zavarovalnice. Ta centrala pa mora biti čim ožje povezana s svojimi člani in z vsemi svojim zavarovanci. Zato ima zavarovalnica svoje poslovne zastopnike, ki na eni strani zastopajo zavarovalnico, na drugi strani pa spet sprejemajo in tolmačijo v centrali vse želje, predloge in tudi pritožbe zavarovancev. Ti poslovni zastopniki so nujna zveza med centralo zavarovalnice in med podružnicami na podeželju. S tem je ustvarjena med vodstvom zavarovalnice in med zavarovanci potrebna enotnost in je tako tudi povezanost posameznih članov zavarovalnice z zavarovalnim zavodom samim mnogo tesnejša.

dila in nasvete, ki naj jim delo zunaj še olajšajo in omogočijo še boljše uspehe dela. Pri tem je bilo omenjeno zlasti, da je veliko število kmetov danes preizkušeno zavarovanih in je zato tudi škoda v slučaju požara nepopravljiva. Mnogo dela bo še treba in mnogo posvetovanja s kmeti, da bodo ti sami prišli do prepričanja, da nudi samo zavarovanje v pravem razmerju z današnjo vrednostjo v resnici „gotovost“ v slučaju požara.

Na zborovanju je dolgoletne in zaslužne strokovne zastopnike počastil direktor zavoda, višji vladni svetnik **Colerus Geldern**, ki se jim je v imenu zavoda zahvalil za zanesljivo in vestno opravljeno delo.

Na sliki vidimo strokovne zastopnike ko-

Ob tej priliki moramo omeniti, da imamo ravno v zavarovalstvu na Koroškem precejšnje število „inozemcev“. Zato pa moramo vsem zavarovalnim interesentom svetovati, naj vse svoje zavarovalne želje in naročila sporočijo domačemu zavarovalnemu zavodu. Ta pa je pri zavarovanjih proti ognju Koroška deželna zavarovalnica (Kärntner Landes-Brandschaden-Versicherungsanstalt).

Pri zborovanju poslovnih zastopnikov zavarovalnice so dobili zastopniki nova navo-

roške deželne zavarovalnice. V sredi med njimi sta direktor višji vladni svetnik Colerus Geldern, in pa namestnik deželnega glavarja H. Ferlitsch, na njegovi desni pa najstarejši sodelavec pri zavarovalnici. Ob tej priliki moremo želeli koroški deželni zavarovalnici tudi v bodoče čim več uspeha, kar bo v interesu vseh zavarovancev in v interesu vse dežele.

dro.

NAŠA VELIKA PRODAJA NA OBROKE SE NADALJUJE! — DOKAZ NAŠE PRILJUBLJENOSTI IN VREDNOSTI NAŠEGA BLAGA JE ŠTEVILČNOST KUPCEV IZ VSEH KROGOV.

Najnovejša in najmodernejša blago, kakor tudi vsa gotova oblačila kupite najceneje v TRGOVSKI HIŠI KOROŠCA

G. UMSCHADEN celovec - Klagenfurt, BAHNHOFSTRASSE 7 AM FLEISCHMARKT

NAŠA VELIKA PRODAJA NA OBROKE SE NADALJUJE! — DOKAZ NAŠE PRILJUBLJENOSTI IN VREDNOSTI NAŠEGA BLAGA JE ŠTEVILČNOST KUPCEV IZ VSEH KROGOV.

Gozd in les

V okviru celovškega sejma bo v petek, dne 7. avgusta 1953, ob 9. uri v Celovcu „Prvo zborovanje gozdnega in lesnega gospodarstva Avstrije“.

Omenjenega zborovanja se bodo med drugimi udeležili: zvezni kancler ing. Jul. Raab, min. za trgovino dr. Illig, kmetijski min. Thoma ter zastopniki lesnega gospodarstva iz Avstrije, Zapadne Nemčije, Italije, Holandske, Švice in Francije.

Na sporedu tega zborovanja so zanimiva predavanja, kakor: „Les z evropskega gledišča“ (doc. dr. Douschek), „Kakovost lesa, njega prevoz in izvoz“ (prof. Hafner), „Produkcija in prodaja lesa“ (doc. dr. Hartl), „Moderno žagarstvo“ (dr. Willegger). Posameznim referatom bo sledila strokovna razprava. Organizacijo zborovanja je prevzel svet za lesno gospodarstvo sporazumno z vodstvom celovškega sejma. Nekaj tednov prej pa bo tiskovna konferenca. Vabila za to zborovanje v Celovcu bodo razposlana v prvi polovici meseca junija na vse interese avstrijskega in inozemskega lesnega gospodarstva.

V okviru omenjenega zborovanja bo na celovškem sejmu prirejena tudi posebna razstava „Transport u gospodarstvu — Transport im Betrieb“, v zvezi s tem pa tudi strokovna filmska predavanja. Vse lastnike gozdov, vse gozdarje in lesne trgovce ter ostale že danes opozarjamo na gornje prireditve s priporočilom, da se jih v čim večjem številu udeležijo.

Dva molja moreta imeti v enem letu 625 milijonov potomstva. En molj more pojesti v enem poletju za 40 kg. — Mislite na to in uničujte molje.

Bezgovno cvetje

Ocvrto bezgovno cvetje. Napravi testo za omlete iz ¼ litra mleka, 3 rumenjakov, žlice sladkorja, malo soli in ¼ kg moke. Zažvrkljaj ga, da bo gladko, potem pa premešaj še trdi sneg iz 2 beljakov. V to testo pomakaj bezgovno cvetje in ocvrvi v razbeljeni masti. Preden ga daš na mizo, ga potresi s sladkorjem.

II. način. Namesto mleka vzemi vino in dobiš tako vinsko testo. Drugo delaj kakor zgoraj omenjeno.

Bezgov šampanjec. V 6 litrov vode raztopi 1 kg sladkorja, pridene eno, na liste rezano limono in 4 bele bezgove cvete. Pokrij s prtičem in pusti stati na hladnem 24 ur. Pet kock sladkorja deni v plitvi ponvi na štedilnik, ga lepo zarumeni, zalij z ½ litra vinskega kisa in pusti vreti, da se sladkor raztopi, potem pa prilij to gornji tekočini. Premešaj in precedi ter nalij v čiste, močne steklenice, zamaši jih s prekuhanimi zamaški. Zamaške preveži z vrstico in položi steklenice v klet v pesek, kjer naj ležijo najmanj 6 tednov. To je zelo osvežujoča in zdrava pijača.

NAJVEČJA ELEKTRIČNA LOKOMOTIVA

V delavnicah tovarne „Vulcan Foundry Ltd.“, V. Newton-Le-Willows je razstavljena za javnost največja električna lokomotiva, kar so jih doslej izdelali v Veliki Britaniji. Lokomotiva, ki je ena od 63 lokomotiv za španske državne železnice in ima 3.600 HP, je izdelek tovarne „Vulcan Foundry Ltd.“ in „English Electric Co.“ Isto podjetje ima v delu še 64 parnih lokomotiv za iranske državne železnice, dve elektro-Diesel lokomotivi za železnice v Queenslandu in eno navadno Diesellovo lokomotivo za železnice na Tasmaniji.

datka po 4 groše za vsak liter za prvo polovico leta 1953.

Glavna skupščina je torej soglasna v tem, da bi moral zaradi zagotovitve proizvodnje mleka avstrijski zakon o mleku vsebovati sledeča načela:

1. Prisilna oddaja mleka v mlekarne in prisilna pasterizacija mleka.
2. Rajoniranje oziroma določitev zbiralnih in potrošnih okolišev.
3. Zajamčena narodno-gospodarsko upravičena in stroškom odgovarjajoča cena mleka za vse izdelke na osnovi kakovosti.
4. Izravnalni mlečni sklad kot strogo kmetijska ustanova na osnovi enotnih predpisov o prispevkih in podporah pri različnih načinih vnovčevanja.
5. Temeljita racionalizacija zbiranja mleka in vnovčevanja in izključitev slabe izrabe delovnih moči v podjetjih, vse v interesu proizvodnje in potrošnje.

Glavna skupščina odobrava stremeljenja kmetijskega ministrstva in mlekarstva sklada z ozirom na noveliranje zakonov o skladih. Saj bo šele po pravilni ureditvi vseh teh različnih predpisov in njihovi preizkušnji mogoče izdelati toliko zahtevni zakon o kmetijstvu na pravi podlagi in z zagotovilom o njegovem uspehu. Glavna skupščina poziva vse pristojne urade, zveze in zadruge, da nudijo kmetijskemu ministru vso potrebno podporo. Alpsko kmetijstvo, katerega eksistenčni temelj pa sta žvinoreja in mlekarstvo, pričakuje od ministrstva vso potrebno in uspešno pomoč.

V Celovcu, dne 30. maja 1953.

Glavna skupščina Spodnje-koroške mlekarne v Celovcu, reg. z. z. o. j.

V zadnjih 40 letih so odkrili in opisali nad 200 novih virusnih boleznih na kulturnih rastlinah.

maslom. Kmetstvo ima zato pravico, da posebej poudari vse te napake. Saj so kmetje tisti, ki so oškodovani zaradi takega nerazumljivega postopanja in morajo zato zahtevati, da je temu že enkrat konec.

Kmetijstvo — kmet in kmečki delavec — v pravilno urejeni državi ne sme biti slabše plačano, kakor pa industrija, trgovina in obrt in njih delojemalci. Zato mora kmetijstvo, kot temelj proizvodnje v državi, z vsem poudarkom zahtevati za svoje proizvode pravične cene, ki naj bodo prilagode vsakokratnemu splošnemu položaju na trgu in ki naj zagotovijo vsaj preskrbo najvažnejših kmetijskih potrebščin. To podpora ima danes kmetijstvo v vseh naprednih državah z zdravim narodnim gospodarstvom. Razen tega pa mora država podpirati domače kmetijstvo učinkovito pri pridobivanju novih možnosti vnovčevanja, kakor donosnega in smotrnega izvoza itd.; tako bomo razpolagali tudi ob neugodnih letinah s potrebnimi rezervami.

Današnji razvoj padca cen kmetijskim proizvodom je popolnoma enak kakor smo ga doživeli pred 20 leti. Že takrat so poizkušali od pomoči s prodajo mleka po znižani ceni, s prodajo sira za brezposelne in rentnike, z nižanjem carin na kavo. Zaradi povečanja potrošnje mleka je dala propaganda na razpolago znatna sredstva in je prodajala najboljše čajno maslo v zamejstvo pod proizvodno ceno; medtem pa je doma naraščala potrošnja margarine, kar je žrlo znatne zneske deviz.

Da bi omogočili nakup zaradi zmanjšane kupne moči prebivalstva in da ne bi bilo treba podpirati potrošnje naših kmetijskih proizvodov v inozemstvu, prodajajo danes od časa do časa maslo in sir po znižani ceni vsem potrošnikom in pripravljajo uvedbo posebne vrste klobas po nizki ceni. Pomisliti pa je treba, če ne bi bilo mogoče doseči bolj gotovo povečanja trajne potrošnje, če bi omogočili nakup

Znova smo odpeli

Po osemletni zaplenitvi s strani angleške zasedbene oblasti je tvrdka Thomas Bohrer zopet odpeljal svoje avtomobilne delavnice. Upamo, da bodo naši dolgoletni zvesti naročniki naši tvrdki izkazali svoje sta- ro zaupanje, mi bomo pa s svoje strani storili vse, da njihovo zau- panje upravičimo.

THOMAS BOHRER

Tovarna vozil
Telefon 25-50

Ustanovljeno 1871

Celovec-Klagenfurt
Villacher Straße 29

Nova **GASOLIN NAPAVALNICA** v hiši
najmodernejše opremljena
BENZIN ZMES DIZEL

DOBRA KNJIGA

še vedno najlepše darilo za vsako priliko

Album Koroške	15 šilingov
Rotija (Mauser)	4.—
Sin mrtvega (Mauser)	4.—
Prekleta kri (Mauser)	4.—
Cmokec poskokec (Bazilij)	3.—
Jamnik (Mauser)	8.—
Cela kolekcija stane	25 šilingov

Za inozemstvo stane cela kolekcija 2'5 USA dolarjev

Beri in širi „NAŠ TEDNIK — KRONIKA“

Si koroški patriot? Pij Schleppe povsod

MALI OGLASI

VSAKA BESEDA STANE 1.10 Š (IN 10% DAVKA).

Poudarjene besede in take z več kot 15 črkami stanejo 2.20 šil (in 10% davka). — Naročilo malih oglasov naslovite na upravo „Našega tednika“, kjer mora biti najkasneje do vsakega ponedeljka zvečer. Oglas morete naročiti tudi telefonsko (Celovec št. 43-58).

Akumulatorje za traktorje in avto-
mobile dobavlja Weiser v Celovcu-
Klagenfurt, Paradeisergasse 10.

Za S 250.— mesečno
dobite
TOVARNISKO NOVO
MOTORSKO KOLO
Potuznik, Celovec-Klagenfurt
St. Ruprecht Str. 4. Tel. 35-23.

Glasba - pihala - note -
gramofonske plošče. Naj-
večja izbira. Nizke cene.
Musik-
haus Hergeth
Celovec, Burggasse 23
Reparature vseh vrst

Garantirano trajne frizure, bar-
vanje las prirodno pristno — kite.
— Zotter, Celovec, Salmstrasse 3.
NAŠ ŠLAGER! Lumberjack, Ia
Napa-usnje, siv, moder, zelen
Š 590.— Specialna trgovina za
usnjena oblačila Christoph Neu-
ner, Celovec, St. Veiter Strasse.

IRHOVKE kupujte sedaj. Specia-
lna trgovina za usnjena oblačila,
Christoph Neuner, Celovec, St.
Veiter Strasse.

PRODAJA

Po zadnjih 4 mesecih 31.786
ZADOVOLJNIH KUPCEV,
to je najboljši dokaz za: **PRI-**
MODENMÜLLER-ju GRAZ
NAROČENO, PRIHRANI
MNOGO ČASA, PRIHRA-
NI MNOGO DENARJA. —
Zahtevajte neobvezno naše
brezplačne cenike, preglejte
jih in primerjajte naše po-
nudbe in tudi vi boste takoj
noročili. — **POLNA GA-**
RANCIJA, ZATO NOBEN
RIZIKO ZA VAS: Ako vam
ne ugaja, takoj zamenjamo
ali vrnemo denar.
SPECIALNA RAZPOŠI-
LJALNA HIŠA MODEN-
MÜLLER od 1894, GRAZ,
MURGASSE.

Za izpopolnitev **OBSTOJEČE OR-**
GANIZACIJE bo nastavljen v
okraju Velikovec pridni, sposoben
in krepak **SODELAVEC** proti naj-
boljši nagradi. Ponudbe pod 1500
NA UPRAVO LISTA.

Iščem službo za hišnika ali pa za
hišnega delavca. Ponudbe na upra-
vo lista.

Kdor išče delavca, kdor išče služ-
bo, ako kaj kupuješ, ako prodajaš
— k vsemu ti pripomore Mali
oglas v „Našem tedniku“.

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT

Prechtl

Predstave ob 16.00, 18.15 in 20.30

Od 12.—15. VI.: „Der Kongres-

tanz“

Od 16.—18. VI.: „Aufruhr in Ma-

rokko“

Stadttheater

Predstave ob 16. in 18. uri,

Od 12.—18. VI.: „Schnee am Kili-

mandscharo“

Ikon-Filmsko gledališče v Pliberku

Od 13.—14. VI.: „Liebesmanöver“

Od 17.—18. VI.: „Durch Dick und

Dünn“

DOBRLA VAS

Dne 13. VI.: „Schäm dich Brigitte“

Dne 14. VI.: „Schäm dich Brigitte“

Dne 17. VI.: „Faschingsprinzessin“

INTEREXPORT - TRST

Posljite svojcem in znancem v Jugoslaviji živila, tehnične predmete (radij-
ske parate, kolesa itd.), harmonike, tekstilno blago vsake vrste itd.

Priporočamo zlasti standardne pakete (vračunana je že carina in poština):

PAKET „A“ . . . dol. 5.80
kg 2 ½ kave MINAS
„ 2 sladkorja, krist.

PAKET „D“ . . . dol. 10.50
kg 3 kave SANTOS
„ 4 sladkorja, kocke
„ 1 čokolade
„ 1 kakao

PAKET „E“ . . . dol. 12.00
kg 3 kave SANTOS
„ 3 sladkorja, kocke
„ 1 čokolade
„ 1 kakao
„ ¼ popra
„ ¼ čaja

Vreča (45 kg) bele moke,
00, dol. 11.75

NAŠ ZASTOPNIK ZA AVSTRIJO:

Dipl.-ing. **LAMBERT MURI**, Celovec-Klagenfurt, Viktringer Ring 26. Telefon 43-58

Zahtevajte brezplačne cenike in pojasnila. Oglejte si vzorce tekstilnega
blaga.

Kmetije, pozor!

Zadnji številki „Našega tednika“ je
bil priložen cenik podjetja Johan
Lomšek iz št. Lipša. — Ponovno na
ta cenik opozarjamo s priporočilom,
da ga shranite. V ceniku pa sta dve
napaki v cenah, ki jih sami popra-
vite:

1. Na drugi strani bi moralo stati
pravilno:

Handziehrechen, fahrbar S 590.— (ne
S 950.—).

2. Na drugi strani zgoraj bi moralo
stati: **FUTTERDÄMPFER**

Liter 50 75 100 130
S 855.— 1.035.— 1.170.— 1.340.—

Oglasni oddelek „Našega tednika“

JUPITER ZAVAROVALNI POZOR

IZŽREBANJE

Pri žrebanju, ki je bilo dne 1. junija 1953
ob navzočnosti javnega notarja, je bila izžre-
bana številka

2 4 1 4

S tem so izžrebana vsa žrebna zavarovanja,
ki izkazujejo v zavarovalnih izkazih zgoraj na-
vedene končne številke. Vsa zavarovanja so v
celoti in brez odbitkov takoj izplačljiva.

ALI STE TUDI VI ŽE VEDELI, da so pri
JUPITER-zavarovalnici dvakrat letno žreba-
nja, pri katerih morete ob najmanjših meseč-
nih premijah dobiti vsote do S 10.000?

Zahtevajte neobvezno pojasnila pri **FILIAL-**
NI DIREKCIJI JUPITER-ZAVAROVALNI-
CE v Celovcu, St.-Veiter Strasse 1.

Keglje, krogle in vsa strgarska dela
vam napravi strgarja

WURZER

Celovec-Klagenfurt, Lindenhaingasse 8

Nasproti Trigovske akademije.

URADNE OBJAVE

Koroška zbornica obrtnega gospodarstva
Zavod za pospeševanje gospodarstva
Strokovni tečaji o dnevnem obračunavanju
v gosp. obratih

Dnevni tečaj, začetek: v ponedeljek, dne 15. ju-
nija 1953, ob 8. uri. Trajanje: 3 dni celodnevno.

Večerni tečaj, začetek: v ponedeljek, dne 15. ju-
nija 1953, ob 18. uri. Trajanje: en teden vsak dan
ob večerih.

Prispevek: S 50.— in S 20.— za pismene pripo-
močke za tečaj.

Predavatelj: Ing. Sommer, Dunaj.

Kraj tečaja: Zavod za pospeševanje gospodarstva,
Celovec, Bahnhofstrasse 40.

Slovenske oddaje v radiu

CELOVEC (val 417.2 m)

Poročila in objave pri vsaki popoldanski oddaji.

14. junija: 7.15 Verski govor — Sonce čez hrib-
ček gre, pesmi v nebo done . . . — 15. junija: 14.30
Tedenski pregled — Mojstri besede (Sigrid Undsed).
— 16. junija: 14.30 Zdravnik — Arije iz znanih oper.
18.30 Poje „Slavček“. — 17. junija: 14.30 Kmetijska
oddaja. — 18. junija: 14.30 Za mladino (O. Župan-
čič, Veronika Deseniška, sodelujejo študenti celov-
škega učiteljskega). — 19. junija: 14.30 Vse mogoče
od vsepovsod. — 20. junija: 8.45 Za naše malčke. Kaj
vemo o povodni televiziji. 18.30 Za vesel konec
tedna.

TRST II. (306.1 m ali 980 kc sek)

Dnevne oddaje: 7.15—8.30, 11.30—14.45, 17.30—
24.00. — Ob nedeljah: 8.00—24.00. —

12. junija: 13.00 Glasba po željah. 18.15 Richard
Strauss: Don Quichotte, simf. pesnitev. 19.00 Kraji
in ljudje. 20.00 Ljubljanski oktet. 20.30 Trž, kult.
razgledi. 21.00 Radijski oder. — 13. junija: 13.00
Pevski duet in šramel. 13.30 Kulturni obzorik.
18.15 Brahms: Koncert v B duru op. 83. 19.00 Po-
govor z ženo. 21.00 Malo za šalo — malo za res. 22.00
Deliuss: Koncert za violino in orkester.

LJUBLJANA (val 202.1, 212.4, 327.1 m)

Zdravstveni nasveti vsak torek ob 17.30. Kmetij-
ski nasveti vsako nedeljo ob 15.30 — Vsak dan ob
19.00 na valu 327.1 m oddaja za inozemstvo.

PARIZ (val 30.17 in 41.89 metrov)

Oddaje vsak dan od 19. ure do 19.20

„ZA DOBRO VOLJO“

Bistra glava

Bralce „Našega tednika“ gotovo zanima
zadnji čas gonja po vseh časopisih o šol-
skem vprašanju, osobito v velikovškem
okraju. — K temu problemu je poglobljeno
pristna kmečka korenina sledečo kritiko:

„Danes je šolstvo v obče pasivno odnos-
no negativno, kot je pasivna uprava držav-
nih železnic in drugih državnih podjetij —
sploh se ne splača več otroke pošiljati v šo-
lo — zakaj? Zato: ker ima učitelj strah pred
nadučiteljem, nadučitelj pred šolskim nad-
zornikom, nadzornik pred ministerialnim
svetnikom, min. svetnik pred ministrom za
uk in bogočastje, minister pred stariši, star-
ši pred otroci — radi te dolge verige sa-
mega strahu — nimajo današnji otroci več
strahu pred nikomur!

PAPIGA

V eni sosednjih držav pripovedujejo sle-
dečo šalo:

Upravitelj državne špecerijske trgovine
se je tako utrudil, ko je moral venomer iz-
javljati svojim odjemalcem, da nima tega,
kar želijo, da je navedel svojo papigo, da
je rekla: „Zelo obžalujem, sedaj tega ni-
mamo, imeli bomo pa kmalu“.

Stvar je odlično uspela. Prvi odjemalec
je vprašal za pet jajc in drugi za krompir.

Papiga je odgovorila točno in učinkovito.
Tretji odjemalec je stopil v trgovino s
predpisanim pozdravom „Svoboda!“, na kar
je papiga odgovorila vestno: „Zelo obžalu-
jem, sedaj tega nimamo, imeli bomo pa
kmalu.“

Kupujte predvsem pri trgovcih, ki oglašajo v našem listu!